

**ÚSTREDIE EKUMENICKEJ PASTORAČNEJ SLUŽBY
V OZBROJENÝCH SILÁCH SLOVENSKEJ REPUBLIKY
A OZBROJENÝCH ZBOROCH SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
ZA ROK 2020**

Verejný odpočet bude vykonaný dňa 12. mája 2021 o 10,00 hod

Miesto konania verejného odpočtu :

**Spoločná zasadacia miestnosť – prízemie vpravo, Za kasárňou 3,
832 47 Bratislava III**

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

1.1. Údaje o organizácii

Názov organizácie : **Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v Ozbroyených silách Slovenskej republiky a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky**

Sídlo organizácie : **Za kasárňou 3, 832 47 Bratislava**

Adresa organizácie : **Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava**

Webová adresa: **www.ustreps.sk**

Rezort / zriaďovateľ : **Ministerstvo obrany Slovenskej republiky**

Kontakt : **telefón ++421 960 317 610 - 612**

fax ++ 421 960 317 616, 619

email – ueps@mil.sk

Forma hospodárenia : **rozpočtová organizácia**

1.2. Členovia vedenia organizácie

Generálny duchovný / štatutár : **plk. ThDr. Marian Bodolló - do 30.04.2020**
plk. Mgr. Viktor Sabo - od 01.05.2020

Kancelár: **Mgr. Ján Ondrejčín - do 30.04.2020**
Ing. Mgr. Jaroslav Balocký - od 01.06.2020

Riaditeľ kancelárie – dekan: **kpt. ThDr. Dávid Vargaeštok**

Riaditeľ správy : **Ing. Milan Gajdoš**

1.3. Hlavné činnosti organizácie

Na základe rozkazu Ministra obrany SR č.2/2006 zo 14. februára 2006 o opatreniach súvisiacich so zriadením a pôsobením štátnej rozpočtovej organizácie, bola vydaná zriaďovacia listina č.p.: KaMO-69/2006 a s účinnosťou od 1. júla 2006 začalo svoju činnosť Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v Ozbroyených silách Slovenskej republiky a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky (ďalej len „Ústredie“). Ústredie je odborným riadiacim a metodickým orgánom ekumenickej pastoračnej služby a riadi úrady ekumenickej pastoračnej služby v štruktúrach OS SR a OZ SR.

Hlavné činnosti rozpočtovej organizácie spočívajú v poskytovaní pastoračnej starostlivosti veriacim registrovaných cirkví a náboženských spoločností zúčastnených na Dohode medzi Slovenskou republikou a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami o výkone pastoračnej služby ich veriacich v Ozbrojených silách Slovenskej republiky a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky uverejnenej pod č. 270/2005 Z. z. (ďalej len „Dohoda“).

Medzi zúčastnené cirkvi a náboženské spoločnosti (ďalej len „ZCNS“), ktoré uzatvorili Dohodu patria:

- Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku,
- Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku,
- Pravoslávna cirkev na Slovensku,
- Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť,
- Bratská jednota baptistov v Slovenskej republike,
- Cirkev bratská v Slovenskej republike,
- Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie,
- Apoštolská cirkev na Slovensku,
- Ústredný zväz Židovských náboženských obcí v Slovenskej republike,
- Starokatolícka cirkev na Slovensku,
- Cirkev československá husitská na Slovensku

Ústredie je osobitou inštitúciou v štruktúrach ozbrojených síl a ozbrojených zborov registrovanou podľa zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení zákona č. 394/2000 Z.z. ako právnická osoba s odvodenou právnou subjektivitou od ZCNS. Ústredie je právnickou osobou – rozpočtovou organizáciou podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Činnosť Ústredia sa riadi štatútom vypracovaným generálnym duchovným a schváleným ZCNS. Pri vykonávaní Dohody zastupuje ZCNS Ekumenická rada cirkví v Slovenskej republike (ďalej len „ERC“).

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Ústredie riadi činnosť úradov ekumenickej pastoračnej služby v štruktúrach ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky a v rámci plnenia úloh ozbrojených síl a ozbrojených zborov v zahraničí. Pod pôsobnosť Ústredia v súlade s vnútornými predpismi ZCNS podliehajú veriaci ZCNS ktorí sú zároveň

- a) príslušníci a zamestnanci ozbrojených síl a ozbrojených zborov a zamestnanci príslušných orgánov štátnej správy, ktorí v nich vykonávajú službu na území Slovenskej republiky a mimo územia Slovenskej republiky,
- b) ich rodinní príslušníci, manželskí partneri, deti, a to aj plnoleté, kým bývajú v spoločnej domácnosti, ako aj príbuzní, ktorí s nimi bývajú v spoločnej domácnosti,
- c) poslucháči a študenti škôl ozbrojených síl a ozbrojených zborov, pacienti a personál zdravotníckych a sociálnych zariadení patriacich pod príslušné orgány štátnej správy,
- d) osoby, ktoré sú vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody, a osoby zadržané alebo zaistené.

Obsahové zameranie duchovnej služby veriacim ZCNS v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch (ďalej len „OS a OZ“) tvorí:

- a) pastoračná činnosť, ktorá zahŕňa vykonávanie bohoslužieb, pobožností, vyučovanie náboženstva, duchovné vedenie a pod. na území Slovenskej republiky alebo v zahraničných misiách;
- b) vykonávanie pastorálneho poradenstva, ktoré zahŕňa poradenskú činnosť pre nadriadeného veliteľa (riaditeľa) alebo jednotlivcov a skupiny v prípade osobných problémov alebo požiadaviek, poskytnutie duchovnej orientácie v otázkach svedomia, útechy pri strate životného optimizmu, pri strachu z ohrozenia zdravia a života pri plnení úloh, povzbudzovanie k plneniu požiadaviek vojenskej služby, formovaniu požadovaných vzťahov v súčastiach OS a OZ,
- c) napomáhanie pri posilňovaní morálneho stavu súčastí OS a OZ, ktoré zahŕňa spoluúčasť pri tvorbe obsahu, metodiky a vykonávaní etickej a mravnej výchovy príslušníkov OS a OZ s cieľom rozširovať ich duchovný obzor, poskytovanie komplexných informácií o postojoch veriacich k problémom, rozvíjanie mravných kvalít príslušníkov a zamestnancov OS a OZ v súlade s etickým kódexom, vrátane upevňovania dobrých medziľudských vzťahov;
- d) aktívna spoluúčasť na procese vzdelávania v oblasti religionistiky, etiky a morálky, ktorá zahŕňa prednáškovú činnosť vo vzdelávacích zariadeniach OS a OZ;
- e) sociálna a charitatívna činnosť, ktorá zahŕňa pôsobenie smerom k dlhodobo a ťažko chorým príslušníkom a zamestnancom OS a OZ hospitalizovaným zvlášť v rezortných nemocniciach a zdravotníckych zariadeniach, pomoc ich rodinným príslušníkom, pomoc bývalým príslušníkom poberajúcim výsluhový dôchodok alebo výsluhový príspevok ako aj zamestnancom týchto zložiek, pomoc osobám dotknutým mimoriadnymi udalosťami,
- f) spoluúčasť na programoch pre rodiny príslušníkov OS a OZ vyslaných na plnenie úloh mimo územia Slovenskej republiky na účely vojenskej operácie, mierovej pozorovateľskej misie, plnenia záväzku z medzinárodnej zmluvy o spoločnej obrane proti napadnutiu,
- g) organizovanie aktivít náboženského charakteru pre príslušníkov a zamestnancov OS a OZ, ktoré zahŕňa pastoračné evanjelizačné stretnutia, duchovné obnovy, duchovné podujatia a pod.;
- h) koncepčná a metodická činnosť v oblasti duchovnej služby v OS a OZ, ktorá zahŕňa tvorbu koncepčných materiálov, smerníc, nariadení, metodických usmernení, podkladov do interných normatívnych aktov a návrhov právnych noriem majúcich súvis s duchovnou službou;
- i) plnenie administratívnych a správnych úloh samostatnej rozpočtovej organizácie v pôsobnosti Ministerstva obrany SR v zmysle platnej legislatívy ako aj úloh súvisiacich s duchovnou správou štruktúr a osôb Ústredia podľa cirkevných právnych predpisov ZCNS;
- j) činnosť zahŕňajúca podiel duchovných OS a OZ na spracovávaní mobilizačných dokumentov pre oblasť duchovnej služby a na spracovanie projektov ďalšieho vzdelávania a prípravy duchovných na plnenie služobných povinností počas krízových situácií a v čase vojny;
- k) organizovanie a zabezpečovanie odbornej prípravy duchovných Ústredia a zamestnancov patriacich do štruktúr Ústredia, ktoré zahŕňa konanie seminárov, duchovných cvičení, odborných kurzov, konferencií a pod.

Ciele pre rozvoj zo strednodobého hľadiska:

1. Využiť všetky vhodné prostriedkov na mravné formovanie príslušníkov a zamestnancov OS a OZ v prospech spoločného dobra v súlade s právnym poriadkom SR.
2. Prehlbovať duchovný, cirkevný život a náboženské povedomie veriacich príslušníkov a zamestnancov OS a OZ patriacich k ZCNS.
3. Vo výchovno - vzdelávacom procese uplatňovať zásady náboženskej znášanlivosti, ekumenizmu a spolupráce, rešpektovať presvedčenie osôb iného náboženského vyznania a osôb bez náboženského vyznania.
4. Ochrana a podpora rodiny a manželstva príslušníkov a zamestnancov OS a OZ, podpora stabilizácie rodiny pri nasadení, odlúčení a pri návrate vojakov z nasadenia.
5. Prehlbovať vlastenecké cítenie a národné tradície u príslušníkov a zamestnancov OS a OZ.
6. Upevňovať vzťahy príslušníkov a zamestnancov OS a OZ v ich prirodzených celkoch na princípoch kresťanskej etiky.
7. V súlade s kresťanskou tradíciou rozvíjať solidaritu a dobročinnosť s osobami dotknutými mimoriadnymi udalosťami.

3. KONTRAKT S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Ústredie nemalo uzatvorený kontrakt s ústredným orgánom štátnej správy podľa Návrhu opatrení na vypracovanie kontraktov medzi ústrednými orgánmi a organizáciami v ich pôsobnosti (materiál schválený uznesením vlády SR č. 1067 zo dňa 20. 12. 2000), preto nie sú uvedené jeho podstatné časti a ich plnenie.

4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE

4.1. Prehľad aktivít EPS v roku 2020

Rok 2020 bol pre Ústredie špecifický najmä dvomi udalosťami. Prvou bola nepriaznivá pandemická situácia COVID-19 s mnohými obmedzeniami a tou druhou bola zmena na funkcii generálneho duchovného. Dňom 30. apríla 2020 ukončil svoju činnosť takmer po siedmich rokoch plk. ThDr. Marian Bodolló. Dňom 1. mája 2020 bol do funkcie generálneho duchovného ustanovený plk. Mgr. Viktor Sabo. Napriek sťaženej celospoločenskej situácii zapríčinennej epidémiou nového typu koronavírusu Ústredie plnilo povinnosti, ktoré pre zabezpečenie kontinuálneho chodu organizácie vyplývajú zo Štatútu.

Rada Ústredia (ďalej len „RÚ“), ako poradný orgán generálneho duchovného zasadala v roku 2020 pod vedením plk. ThDr. Mariana Bodolló dva krát, pod vedením plk. Mgr. Viktora

Saba 5x a prijala 13 uznesení. V programe RÚ, okrem pravidelnej kontroly prijatých uznesení, rezonovala najmä požiadavka reagovať na stav pandemickej situácie v krajine a na základe jeho vývoja operatívne meniť a prispôbovať plnenie plánovaných úloh Ústredia. Štatút Ústredia v čl. 17 ukladá RÚ zasadať minimálne 1x štvrťročne. Z dôvodu skvalitnenia metodiky riadenia a následného vylepšenia koordinácie činností v jednotlivých rezortoch sa po 1.5.2020 organizovalo zasadanie RÚ každý mesiac.

V zmysle čl. 12.1. Štatútu Ústredia, generálny duchovný absolvoval v priebehu roka 2020 spoločné rokovania so šiestimi predstaviteľmi ZCNS. Na stretnutiach informoval zástupcov cirkvi o stave Ústredia, o jeho víziách a plánoch na skvalitnenie činnosti ako aj na vylepšenie interaktívnych vzťahov smerom dovnútra k jednotlivým rezortom, ako aj navonok k ZCNS.

Generálneho duchovného prijali dvaja ministri silových rezortov. V sprievode predsedu ERC a generálneho biskupa ECAV v SR Mgr. Ivana Eľka navštívil ministra vnútra SR a ministra obrany SR. Ide o rezorty, v ktorých vykonáva duchovno – pastoračnú službu väčšina z celkového počtu duchovných EPS. Obidvaja ministri vyjadrili maximálnu spokojnosť so službou duchovných EPS v ich rezortoch.

Generálny duchovný vykonal pastoračné vizitácie troch vojenských duchovných, štyroch väzenských pastorov a jednej duchovnej v MV SR. Účelom vizitácie bolo bližšie sa oboznámiť s podmienkami a prostredím na výkon služby duchovných Ústredia. Generálny duchovný má k dispozícii informácie o činnosti duchovných z ich štvrťročných správ, ktoré dôkladne preštuduje a na správy adekvátne reaguje, ale osobné stretnutie rozširuje obzor jeho vnímania služby tak duchovných Ústredia ako aj postoje a vnímanie duchovnej služby zo strany velenia a riadenia útvarov a ústavov.

Ostatní zamestnanci Ústredia uvedení v čl. 13 Štatútu Ústredia vykonávali v súlade s ich funkčným zaradením technickú, ekonomickú, organizačnú a hospodársku činnosť na zabezpečenie činnosti a chodu Ústredia v súlade s predmetom činnosti. Spoločným, už tradičným každoročným projektom Ústredia bolo vydanie diára ekumenickej pastoračnej služby na rok 2021.

4.1.2. Úrad Ekumenickej pastoračnej služby Ozbrojených síl SR (ďalej len „Úrad EPS OS SR“)

Na začiatku výcvikového roka (ďalej len VR) 2020 v mesiaci január sa Úrad EPS OS SR spolupodieľal na zabezpečení spomienkového stretnutia pri Pamätníku obetiam leteckej nehody vojenského špeciálu AN-24 v obci Hejce.

Počas VR 2020 sa duchovní EPS v OS SR podieľali na konaní pietnych aktov a spomienkových slávnosti pri príležitosti výročia Slovenského národného povstania, Karpatsko-duklianskej operácie, Dňa Ozbrojených síl SR, Pamiatky zosnulých a Dňa vojnových veteránov.

Tematika morálky, cti, rozvíjania mravnosti, bezúhonnosti a oddanosti rezonovala v prednáškach, ktoré vojenský duchovní vykonali v rámci programov spoločensko-vedných seminárov a veliteľských príprav. Tieto majú nezastupiteľné miesto v služobnej činnosti aj v osobnom živote vojenského profesionála a občianskeho zamestnanca. Počas VR 2020 vojenský duchovní participovali na vzdelávaní v poddôstojníckych kariérnych kurzoch v poddôstojníckej akadémii Martin prednáškami na tému „*Vlastenectvo a zachovávanie tradícií v OS SR*“. V tejto sledovanej oblasti sme zaznamenali nárast pastoračného poradenstva. Najmä v závere VR 2020 boli príslušníci OS SR vo zvýšenej miere vystavovaní tlaku množstva informácií ako i dezinformácií. Jednotlivci a skupiny ľudí tak rôznymi spôsobmi vyjadrovali nespokojnosť s prijatými opatreniami na elimináciu šírenia ochorenia Covid-19. Táto činnosť negatívne

ovplyvňovala morálku mužstva, duševnú aj duchovnú sféru príslušníkov OS SR, následne i celkovú úspešnosť dosiahnutia cieľov činností OS SR. Takáto situácia vyžadovala od vojenských duchovných enormné nasadenie na zvládnutie odborného poradenstva, duchovnej pomoci, pastoračnej starostlivosti a morálnej podpory.

4.1.2. Úrad Ekumenickej pastoračnej služby Ministerstva vnútra SR (ďalej len „Úrad EPS MV SR“)

Činnosť policajných duchovných bola limitovaná pandémiou a covid opatreniami v krajine. V rámci duchovného poradenstva a pastorálnych rozhovorov riešili mnohé komplikované situácie vo vzťahu k výkonu služby, ale aj rodinné a osobné ťažkosti, ktoré sa v tejto dobe objavovali vo zvýšenej miere. Pokiaľ to dovoľila pandemická situácia v školách, spolupracovali s policajnými preventistami a v rámci jednotlivých krajov realizovali rôznorodé prednášky k problematike znižovania kriminality, prevencie drog na školách a náboženského extrémizmu.

Na prelome februára a marca sa v rakúskom školiacom stredisku Schloss Puchberg konalo 1. sympóziu Rakúskej duchovnej služby – Notfallseelsorge. Na tomto sympóziu spojenom so školením sa za UEPS zúčastnili npor. Bartko a plk. Petruľa.

Dňa 2. júna boli začaté práce na vytvorení samostatnej internetovej stránky Úradu EPS MV SR, ktorá bola spustená dňa 26. 8. od 12.00 hod. v rámci domény minv.sk. Webová adresa je dostupná na: <https://www.minv.sk/?ekumenicka-pozvanky>. Aj túto oblasť chceme používať k budovaniu pozitívneho svedectva o činnosti duchovných UEPS v rámci MV SR.

V dňoch 5. - 11. júla 2020 sa v Žiarskej doline v hoteli Kožiar uskutočnil letný biblický tábor pre deti zamestnancov MV SR a príslušníkov PZ a HaZZ.

Z dôvodu mnohých obmedzení a opatrení, ktoré znemožnili vykonať plánované aktivity ako sú pietne spomienky na obete hôr, ako aj Pietnu spomienku na obete dopravných nehôd zvyčajným spôsobom v chrámoch a na pietnych miestach, riaditeľ Úradu EPS MV SR prišiel s iniciatívou, aby duchovní pripravili tieto pietne spomienky aspoň prostredníctvom videí v priestore YouTube. Po dohovore s oblasťnými riaditeľmi HZS sa uskutočnilo týždňové natáčanie na symbolických cintorínoch - pietnych miestach obetiam hôr. Policajní duchovní pripravili video-formou aj pietnu spomienku na obete dopravných nehôd, ktorá sa každoročne koná v 3. novembrovú nedeľu.

Úrad EPS MV SR pripravoval počas roka vydanie samostatného Diára pre rok 2021, ktorý je rokom, kedy si bude pripomínať 15. výročie svojho zriadenia v rezorte vnútra. Na príprave boli zúčastnení všetci duchovní úradu, ktorí prichystali modlitby a duchovné zamyslenia k jednotlivým mesiacom. Diár obsahuje aj príhovor ministra vnútra a generálneho duchovného Ústredia EPS v OS a OZ SR.

Pretože opatrenia prijaté v súvislosti v COVID-19 eliminovali akékoľvek vianočné stretnutia a večierky, oslovil riaditeľ Úradu EPS MV SR generálnych riaditeľov sekcií MV SR a zamestnancov MV SR, s ktorými prichádza do kontaktu, s pozvaním na posedenie v priestoroch úradu pri obláčkach, mede a vianočnom nealkoholickom punči. Dva dni za sebou prichádzali po jednom v predtým dohodnutom čase pozvaní hostia a strávili na úrade niekoľko minút v rozhovore o vianočnom poslanstve.

4.1.3. Úrad Ekumenickej pastoračnej služby Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „Úrad EPS GR ZVJS“)

V roku 2020 sa v jednotlivých ústavoch prijímali opatrenia, ktoré mali za cieľ zabránenie šíreniu epidémie. V určitých obdobiach boli pozastavené vycestovania do iných ústavov a nebolo možné v ústavoch organizovať plánované hromadné aktivity. Situácia taktiež neumožňovala spoluprácu s cirkvami na pravidelnej báze, hoci obojstranný záujem o ňu stále existuje. Zvýšil sa však počet duchovných aktivít v ústavoch na jednotlivých oddieloch hlavne tam, kde pôsobia väzenskí pastori ekumenickej pastoračnej služby. Je to pochopiteľné, pretože priebežne sa vytvára dobrá spolupráca duchovných, čo sa prejavuje zvýšeným záujmom o duchovné služby v podmienkach zboru.

Skutočne sa dá pomôcť len človeku, ktorý túži po zmene postojov tam, kde v živote zlyháva. V každom prípade prichádzame k obvineným, odsúdeným a väzňom s povzbudením hľadať zmysel života a odpovedať si na otázku: „*Ako môžem robiť veci inak a lepšie?*“

Napriek niektorým obmedzeniam v roku 2020 bolo za dodržania prísnych epidemiologických opatrení umožnené väzneným osobám zúčastňovať sa na duchovných aktivitách. Väzenskí pastori zabezpečovali obvineným a odsúdeným prístup k duchovným službám formou bohoslužieb, biblických vzdelávaní, osobných rozhovorov, podnetov v pastorácií a ďalšou duchovnou službou poskytovanou vhodnou formou. Boli nápomocní pri organizovaní kresťanských koncertov, vzdelávacích programov, kultúrno – osvetovej činnosti a pri zabezpečovaní korešpondenčnej služby v zbore. Obstarávali pre svoju činnosť duchovnú literatúru, Biblie - Nové Zmluvy, filmy a ďalšie vzdelávacie materiály. Keďže v ústavoch pôsobia duchovní z viacerých kresťanských cirkví, pastoračná služba má evanjelizačno- misijný a ekumenický charakter.

Riaditeľ Úradu EPS GR ZVJS po konzultácii s generálnym duchovným podal systemizačnej komisii GR ZVJS dňa 15. 10. 2020 pod číslom GR ZVJS-20/29-2020 žiadosť o zmenu tabuľkových počtov funkčných miest duchovných EPS v ZVJS. Komisia dňa 11. 11. 2020 so zmenou počtov tabuliek súhlasila a po schválení bolo vytvorené funkčné miesto pre väzenského pastora od 1. 1. 2021 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová.

4.1.4. Referát Ekumenickej pastoračnej služby vo Finančnej správe SR (ďalej len „Referát EPS vo FS“)

Keďže Referát EPS vo FS SR je novou zložkou vo Finančnej správe SR (ďalej len „FS“), hlavnou úlohou bolo predovšetkým jeho predstavenie sa čo najväčšiemu množstvu úradov a pobočiek v rámci Slovenskej republiky, aby sa jeho jednotlivé aktivity dostali do povedomia príslušníkov FS SR. Preto jednou z hlavných úloh referátu bola prednášková činnosť už na spomenutých úradoch a pobočkách.

Prednášky na tému „*História a vznik Ústredia EPS v OS SR a OZ SR a jeho súčasné aktivity*“ mali interaktívny charakter, lebo v drvivej väčšine prípadov sa jednalo vôbec o prvú návštevu duchovného. Veľký záujem bol prejavovaný o následné pastoračné rozhovory, takže výjazdy končili spravidla vždy modlitbami a požehnaním.

Pandemická situácia neumožňovala pravidelné stretávanie sa v skupinách. Na mieste a v čase, keď to momentálna pandemická situácia dovoľovala, pri dodržaní prísnych hygienických opatrení, boli vykonané pastoračné stretnutia pri Božom slove a modlitbe na pobočke v Rimavskej Sobote, v Revúcej, Lučenci a Brezne.

Referát EPS vo FS SR pokračoval v tradícii stretnutí „ Otcovia a synovia“ ktorého VII. ročník sa uskutočnil na Chate Kollárová v Ostrom Grúni od 18.-20.9.2020 za účasti 31 otcov a synov. Spomenuté aktivity boli vybrané kvôli ilustrácii rozmanitej práce EPS.

Podrobnejšie informácie o duchovnej službe v ozbrojených zložkách nášho štátu môžete získať na našej web stránke www.ustreps.sk, respektíve ich celkový stručný prehľad nájdete vo Výročnej správe 2020 v kapitole Chronologický prehľad aktivít v roku 2020.

Chronologický prehľad aktivít v roku 2020:

21. - 22.1.2020 sa v súlade s Plánom aktivít Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR (ďalej len „ÚstrEPS“) konalo odborné zhromaždenie duchovných v zariadenia Agapé vo Svätom Jure. Hlavným bodom programu bolo rozpracovanie strategického plánu rozvoja ÚstrEPS s výhľadom na roky 2021-2025. Spolu s členmi predsedníctva ERC generálnym biskupom ECAV na Slovensku Ivanom Elkom a generálnym tajomníkom ERC Ladislavom Krpalom prerokovali hlavné témy a zhodli sa na ich zapracovaní do Koncepce rozvoja ÚstrEPS, ktorá by mal byť odsúhlasená v jednotlivých rezortoch do jedného roka.

Popoludní si vypočuli prednášku vedeckého pracovníka Ústavu informatiky SAV Ing. Marcela Kvassaya, PhD. na tému: „O netradičnom využití herných technológií a simulácií ľudského správania“.

Na druhý deň duchovní ÚstrEPS rokovali v skupinách podľa zaradenia do jednotlivých silových rezortov a vypočuli si referáty vojenských duchovných z ich pastorálnych návštev v zahraničných misiách MKM v roku 2019.

5.2.2020 sa v Košeci, v blízkosti Ilavy konala slávnostná pobožnosť, na ktorej generálny biskup ECAV na Slovensku Ivan Elko inštaloval evanjelického farára Dušana Vaňka do väzenskej služby v ústavoch Zboru väzenskej a justičnej stráže v Ilave.

Po úvodnej liturgii generálny biskup oslovil inštalovaného väzenského pastora v kázni na text z Lukášovho evanjelia (Lk 23, 26) o Šimonovi Kyrenejskom, ktorý sa stal známy tým, že na istom úseku Ježišovej bolestnej cesty niesol Ježišov kríž. V kázni pripodobnil inštalovaného brata Dušana k tejto biblickej postave a vyjadril presvedčenie, že pri jeho osobe nemá pochybnosti, že ide „skutočné povolanie k zvláštnej službe“. Potom sa inštalovanému prihovoril generálny duchovný (ďalej len „GD“) ÚstrEPS plk. Bodolló a oficiálnym odovzdaním menovacieho dekrétu vymenoval väzenského pastora por. Vaňka za duchovného ÚstrEPS v ZVJS.

Pri tejto príležitosti generálny biskup spolu s GD ÚstrEPS, diakonom Ľubomírom Marcinom a novovymenovaným pastorom por. Vaňkom navštívili Ústav pre výkon trestu odňatia slobody v Ilave. Položením kvetov pri pamätnej tabuli nespravodlivo väznenému za čias Slovenského štátu i socializmu, vtedy učiteľovi evanjelického náboženstva Pavlovi Uhorskaiovi, neskôr generálnemu biskupovi ECAV na Slovensku, si uctili jeho pamiatku.

26.2.2020 odznel v koncertnej sieni Dvorany VŠMU, Zochova 1, Bratislava záverečný Zimný charitatívny koncert pod názvom Očami srdca bieloruskej klavírnej virtuózky Natálie Sklarenko, z cyklu 4 ročné obdobia, ktorého organizátorom bolo Ústredie EPS. Na koncerte odzneli diela Petra Iljiča Čajkovského: Cyklus Ročné obdobia op. 37a: Január - Pri krbe a Február - Fašiangy a Koncertná suita z baletu Luskáčik /1. Intermezzo (Jedľový les v zime) 2. Kráľovná cukrovíniiek

3. Andante maestoso (Pas De Deux)/ a Franza Liszta: Sonata h-moll v spojení s vizualizáciou biblických tém: Stvorenia sveta, Pádu do hriechu, Konca starého času a Nádeje pre nový vek.

Bravúrne zvládnutie hudby týchto skladateľov nesmrteľnej klavírnej muziky zanechalo u poslucháčov hlboký umelecký zážitok, ktorí virtuóznou interpretku z Bieloruska odmenili dlhotrvajúcim potleskom.

Výťažok z dobrovoľného vstupného bude použitý na pomoc obyvateľom v krízových oblastiach sveta alebo v utečeneckých táboroch v Európe, najmä chudobným ľuďom a ich deťom v Afganistane, Kosove, Bosne a Hercegovine, Srbsku a na Ukrajine.

28.2.2020 Klub vojenských veteránov (KVV) v Žiline v spolupráci s KVV Martin Vrutky udelili des. v.v. Jozefovi Špitálovi „PAMĚTNÍ ODZNAK“ k 75. výročiu KARPATSKO-DUKELSKÉJ OPERÁCIE.

Aktu odovzdania vyznamenania v mieste bydliska jubilanta vo Veľkých Teriakovciach sa okrem rodinných príslušníkov zúčastnil starosta obce Kamil Kučera, predseda oblastného výboru SZPB v Rimavskej Sobote Jozef Pupala a zástupca MO SR GD ÚstrEPS plk. Bodolló. Oslávenec napriek požehnanému veku 98 rokov rád spomínal na boje o Duklu a na svojich spolubojovníkov.

24.3.2020 Pápež František listom z Vatikánu pozval predstaviteľov Konferencie európskych cirkví v dobe, kedy je náš svet dramaticky ovplyvnený šírením ochorenia COVID 19, **k zjednoteniu sa v modlitbe v rovnakú dobu, v stredu 25. 3. o 12.00 h.**

Vážení cirkevní predstavitelia, drahé sestry a drahí bratia v Kristu.

Počas tohto času globálnej neistoty, potrebujeme symbol nádeje a jednoty. Modlitba, ktorú sme sa naučili od Krista, spája kresťanov naprieč priestorom a časom. Kresťania všetkých krajín a kresťania všetkých dôb oslovovali Boha týmito slovami dovolávajúc sa príchodu Jeho vlády. Svet nás dnes volá k tomu, aby sme boli jednotní. Nielen bojovať proti devastujúcej pandémie, ale tiež z dôvodu vzájomnej podpory a vnímania spoločenstva, vziať si ponaučenie z tejto krízy. Konferencia európskych cirkví Vás pozýva k zdieľaniu pozvania pápeža Františka všetkým a všetkými prostriedkami, ktoré máte k dispozícii. Vyzvite náboženské obce a komunity k zdieľaniu modlitby v ekumenickom duchu kresťanského priateľstva. Do tejto výzvy sa zapojilo v stanovenú dobu aj Ústredie EPS.

1.5.2020 výmena na funkcii GD ÚstrEPS a obsadenie miesta duchovného vo FS SR.

1.6.2020 Rozviazaním pracovného pomeru z dôvodu odchodu do predčasného dôchodku k 30. aprílu 2020 odišiel z funkcie kancelára ÚstrEPS Mgr. Ján Ondrejčín, ktorý túto funkciu zastával od roku 2008.

Od 1. júna 2020 funkciu kancelára ÚstrEPS vykonáva Ing. Mgr. Jaroslav Balocký. Menovaný nastúpil v decembri 1997 do Armády SR (ASR) na generálny štáb (GŠ) do Trenčína ako vojenský duchovný na funkciu dekan GŠ ASR. V rokoch 2000 – 2008 slúžil na funkcii dekan pozemných síl OS SR a do decembra 2010 vykonával funkciu GD ÚstrEPS. V rokoch 2011 a 2012 pracoval ako občiansky zamestnanec vo funkcii riaditeľ Úradu EPS v OS SR a v roku 2013 zastával funkciu zástupcu riaditeľa Úradu EPS v OS SR.

8.-9. 6.2020 vykonali policajní duchovní odborné zhromaždenie (OZ) na chate v Žiarskej doline. Toto miesto konania si zvolili najmä z toho dôvodu, že v júli 2020 tam bude vykonaný letný

biblický tábor pre deti zamestnancov MV SR. Dňa 9. júna 2020 sa ich OZ zúčastnil GD ÚstrEPS plk. Sabo a kancelár ÚstrEPS Jaroslav Balocký. Rokovanie OZ otvoril riaditeľ Úradu EPS MV SR plk. Petrula. Privítal prítomných a oboznámil ich s programom OZ.

Na úvod vykonal mjr. Paciga, biblické zamyslenie. Poukázaním na biblický text z 2. List Petra 3 pripomenul, že zodpovedná motivácia k duchovnej zrelosti je vhodnou prevenciou najmä pred obavou človeka z jeho odmietnutia Pánom Bohom pri poslednom Božom súde a pomáha tak ľuďom vyhnúť sa následnej bolesti a sklamaniu.

K prítomným duchovným sa prihovoril aj GD ÚstrEPS. Na základe biblického textu Ev. J 4,24-26 zdôraznil, že služba duchovného v uniforme je najmä o poznaní kresťanských hodnôt. Úlohou duchovných v uniforme je sprítomňovať Pána Ježiša v prostredí ich pôsobnosti a viesť príslušníkov rezortu ku viere v Pána Ježiša Krista. Policajným duchovným poďakoval za náročnú službu, ktorú konali v „korona tímoch“ a za duchovné sprevádzanie príslušníkov rezortu vnútra a najmä za účasť a duchovnú podporu pri rôznych nehodách, nešťastiach, tragických udalostiach a oznamovaní úmrtia. Po skončení zamestnania sa zastavil na vojenskom cintoríne Háj Nicovô v Liptovskom Mikuláši. V modlitbe vzdal úctu padlým vojakom v druhej svetovej vojne a pri pomníku novodobým vojenským veteránom sa pomodlil za rodiny pozostalých slovenských vojakov, ktorí zahynuli pri výkone služby v zahraničných misiách a vojenských operáciách medzinárodného krízového manažmentu.

12.6. 2020 prijal predseda Rady pre ekumenizmus KBS a trnavský arcibiskup Mons. Ján Orosch v priestoroch Trnavského arcibiskupského úradu GD ÚstrEPS plk. Saba, riaditeľa Úradu EPS MV SR plk. Petrulu a kancelára ÚstrEPS Jaroslava Balockého.

Trnavský arcibiskup vyjadril poďakovanie za ochotnú a ústretovú spoluprácu v službe duchovnej pomoci tým, ktorí konajú službu v rámci OS a OZ SR a najmä v službe tým, ktorí sa ocitajú v neľahkých životných situáciách a v ľudských biedach.

GD ÚstrEPS poďakoval arcibiskupovi za milé prijatie a informoval ho o činnosti ÚstrEPS a o skladbe duchovných v jednotlivých rezortoch. Riaditeľ Úradu EPS MV SR plk. Petrula predostrel víziu kreovania spoločnej dobrovoľníckej služby kresťanských cirkví zameranej na profesionalizáciu poskytovania duchovnej starostlivosti v krízových situáciách.

Trnavský arcibiskup je zároveň pozorovateľom v ERC za KBS, a tak sa vzájomne zhodli na tom, že vynaložia maximálne úsilie pre to, aby ekuména neostala iba na úrovni dialógu, ale bola v maximálnej možnej miere pretavená do praktickej roviny.

15.6. 2020 Na pozvanie dekana veliteľstva PS OS SR npor. Rišiaňa navštívil GD ÚstrEPS plk. Sabo, riaditeľ Úradu EPS OS SR mjr. Varga a kancelár ÚstrEPS Jaroslav Balocký veliteľstvo PS OS SR Trenčín.

Menovaní po príchode do Trenčína navštívili vojenský cintorín pri Srbskej kaplnke. Na cintoríne sa stretli s Mile Vasiljevičom a Rajko Salibegovičom, občanmi Srbska, ktorí sa starajú o kaplnku a plk. v.v. Ing. Miroslavom Ondrášom, predsedom Klubu vojenskej histórie protifašistického odboja Trenčín. V kaplnke je kostnica, kde sú uložené pozostatky 187 srbských vojakov z 1. sv. vojny. Na vojenskom cintoríne je pochovaných vyše 550 vojakov rôznych národností, ktorí zomreli počas 1. sv. vojny na následky zranení alebo epidémií v tunajšej župnej „cholerovej“ nemocnici. Návštevu vojenského cintorína pri Srbskej kaplnke v Trenčíne zakončil GD ÚstrEPS modlitbou.

Potom navštívili veliteľa PS OS SR generálmajora Ing. Jindřicha Jocha, ktorý vyjadril spokojnosť so službou dekana EPS.

GD ÚstrEPS predstavil veliteľovi PS zámer skvalitnenia služby duchovných EPS pre vojakov a civilných zamestnancov na útvaroch. V kaplnke veliteľstva vykonal služby Božie. V kázni na biblický text z Evanjelia podľa Lukáša 14,16 – 24 o.i. povedal: „jeden človek pripravil veľkú večeru a pozval na ňu mnohých, no všetci sa vyhovorili. Tak aj nás Pán Ježiš povoláva do spoločenstva a každé ignorovanie Jeho pozvania nás vzdáľuje od Kráľovstva Božieho.“

18.6.2020 prijal veliteľ Síl pre špeciálne operácie (VeSŠO) Trenčín plk. Ing. Bc. Branislav Benka zástupcov EPS: GD ÚstrEPS plk Saba, riaditeľa Úradu EPS v OS SR, mjr. Vargu, dekana VePS, npor. Rišiaňa a kancelára ÚstrEPS Jaroslava Balockého.

Zámer kreovania VeSŠO vychádzal najmä z doterajších výsledkov činnosti už existujúceho elitného 5. pluku špeciálneho určenia Jozefa Gabčíka v Žiline, informoval veliteľ plk. Benka.

GD ÚetrEPS poďakoval za prijatie a v krátkosti predstavil činnosť duchovných EPS v štruktúrach OS SR a svoje pôsobenie na ÚstrEPS. Okrem iného pripomenul, že ÚstrEPS nemá na všetkých stupňoch organizačnej štruktúry OS SR paritné zastúpenie duchovných ako duchovní Ordinariátu. Z uvedeného dôvodu požiadal veliteľa, aby pre uspokojovanie duchovných potrieb príslušníkov VeSŠO ako je pastoračná činnosť, účasť na spomienkových stretnutiach a pietnych aktoch, využil službu dekana EPS z VePS v Trenčíne.

Veliteľ informoval, že v tabuľkách počtov VeSŠO 2022 plánuje miesto duchovného. Na pozícii duchovného si vie predstaviť vojaka, v žilách ktorého koluje krv s istou dávkou adrenalínu. V súčasnosti je pre neho prioritou výcvik mužstva zameraný na zdokonaľovanie a zvládnutie záťažovej situácie, pre ktorú je podmienkou nielen telesná zdatnosť, ale aj psychická odolnosť. Tu vidí priestor pre službu duchovného, ktorý by prispel k vytváraniu rovnovážneho stavu medzi telesnou záťažou a duchovnou potrebou vojaka.

23.6.2020 GD ÚstrEPS plk. Sabo a policajná duchovná mjr. Štofánová navštívili pána profesora Dušana Ondrejoviča pri príležitosti jeho významného životného jubilea 90. narodenín. Pán profesor ich ako svojich študentov formoval a odovzdával vzácne a potrebné vedomosti ako vyučujúci profesor teológie, v minulosti aj dekan Evanjelickej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

S vďakou a úctou za jeho život, dielo, slová a múdre rady, ktorými ich viedol štúdiom teológie, mu GD ÚstrEPS blahoprial a pri tejto príležitosti mu na znak vďaky odovzdal medailou Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR. Na nej boli vyryté aj slová biblického textu z knihy Kazateľ 12,13. verš: „Boha sa boj a jeho prikázania zachovávaj, lebo to je povinnosť každého človeka.“ S prianím Božej prítomnosti, Jeho vedenia, lásky a milosti do ďalších rokov, ako aj spoločnou modlitbou sa rozišli s vnútorným záujmom myslieť na seba aj naďalej v modlitbách vzájomne si žehnajúc v mene Pána Ježiša Krista.

1.7.2020 Minister vnútra Roman Mikulec prijal predsedu ERC v SR a zároveň generálneho biskupa ECAV na Slovensku Ivana Elka, nového GD ÚstrEPS plk. Saba, a zástupcu generálneho duchovného plk. Petruľu, riaditeľa Úradu EPS MV SR.

Brat biskup predstavil ECAV na Slovensku, úlohu a fungovanie ERC v SR a ubezpečil pána ministra, že jeho duchovní mu budú vždy na pomoci službou, ktorú vykonávajú aj za okolností, ktoré sú niekedy aj smutné a traumatizujúce. Taktiež mu poprial v neľahkej funkcii a v náročnej epidemiologickej situácii v krajine Božie požehnanie a pokoj.

Minister Mikulec registruje činnosť duchovných a potrebu duchovnej služby v rezorte vnútra vníma pozitívne. Vyjadril svoju podporu duchovným v ich činnosti, je otvorený pre vzájomnú spoluprácu, toleranciu a rešpekt.

Riaditeľa Úradu EPS MV SR v krátkosti predstavil službu duchovných EPS v MV SR. Informoval tiež o programe na ktorom práve participuje a chce ho rozbehnúť v rámci civilnej spolupráce v ekumenickom duchu. Ide o projekt Notfallseelsorge. Načrtol aj otázku možnosti udelenia služobného voľna pre policajtov, ktorí by mali záujem o účasť na aktivitách úradu, čo by bolo zakotvené v kolektívnej zmluve. Ako uviedol minister Mikulec, je v tomto smere otvorený ďalšej diskusii. V závere GD ÚstrEPS predstavil krátku víziu a zámer smerovania ÚstrEPS a odovzdal pánovi ministrovi ekumenický preklad Biblie s vojenskou digitálnou podtlačou s venovaním.

1.7.2020 prijal biskup Diecéznej rady Cirkvi československej husitskej (CČSH) na Slovensku ThDr. Jan Hradil, ThD., Dr.h.c. na cirkevnom úrade na Konventnej ulici v Bratislave GD ÚstrEPS plk. Saba a kancelára ÚstrEPS Jaroslava Balockého. CČSH je riadnym členom Ekumenickej rady cirkvi (ERC) na Slovensku a biskup Hradil je členom Rady ERC. CČSH sa aktívne podieľa na pastoraácií v EPS tým, že člen cirkvi, duchovný kpt. Graus, slúži vo funkcii väzenského pastora v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra.

GD ÚstrEPS poďakoval za prijatie a informoval pána biskupa, že do úradu nastúpil od 1. mája 2020. Vzhľadom na to, že do tejto funkcie ho nominovala ECAV na Slovensku a následne ho odsúhlasila ERC v SR, jeden z prvých jeho krokov v úrade je osobne navštíviť všetkých predstaviteľov cirkvi združených v ERC. V pracovnom rozhovore a priateľskom duchu informoval pána biskupa o svojej doterajšej službe a predstavil svoj zámer smerovania a riadenia ÚstrEPS tak v rovine duchovno - pastoračnej, ako aj v rovine služobného zaradenia duchovných EPS v jednotlivých rezortoch.

Pán biskup vyjadril súhlas a podporu zamýšľanému zámeru tak na úrovni svojho mandátu v ERC, ako aj na spoločenskom fóre, kde je tiaz aktívnym, rozhladeným a uznávaným odborníkom.

2.7.2020 Minister obrany SR Jaroslav Naď prijal generálneho biskupa ECAV na Slovensku, zároveň aj predsedu ERC v SR Ivana Eľka, GD ÚstrEPS plk. Saba a kancelára Jaroslava Balockého.

Biskup Eľko informoval ministra, že po odchode ThDr. Bodolló z funkcie GD ÚstrEPS na vlastnú žiadosť zbor biskupov ECAV na Slovensku a riadiaci výbor ERC v SR vyjadril dôveru a odporučil vymenovať do funkcie GD ÚstrEPS plk. Saba. Jeho doterajšia činnosť v AOS Liptovský Mikuláš, ako aj pôsobenie v misii ISAF v Afganistane (2 x) boli zárukou toho, že splňa v celej šírke podmienky na funkciu GD ÚstrEPS.

Brat biskup poprosil pána ministra o podporu služby vojenských duchovných EPS v OS SR. Pán minister uistil brata biskupa, že má pochopenie pre duchovnú službu v OS SR. Citlivo vníma a pozitívne hodnotí najmä službu v zahraničných misiách, ale aj službu vo vojenských útvaroch a tiež pomoc pri mimoriadnych udalostiach, aká nastala napríklad pri výbuchu plynu v prešovskej bytovke.

GD ÚstrEPS plk. Sabo zastáva názor, že vojenský duchovný musí byť čitateľný ako vojak - dôstojník a zároveň aj ako vojenský farár. Súčasný stav tomu nezodpovedá. Na podnet vojenských duchovných EPS, ale najmä na základe biblického zdôvodnenia a historickej skúsenosti bude z pozície štatutára ÚstrEPS navrhovať zmenu legislatívy. Pán minister vyslovil podporu pri presadzovaní spomenutého zámeru, lebo ako povedal, ak je niekto vojak a plní úlohy OS SR, má byť vojacom vo všetkom, čo k tomu patrí. Na záver poďakoval pánovi ministrovi za prijatie a návštevu zakončil biskup Eľko modlitbou.

5.7.2020 GD ÚstrEPS plk. Sabo a kancelár ÚstrEPS Jaroslav Balocký sa zúčastnili Spomienkových služieb Božích na zrúcaninách hradu Branč. Každoročne sa tu stretávajú evanjelici zo širokého okolia, aby si pripomenuli významné historické udalosti. Pamiatku na vierozvestcov Cyrila a Metoda, ktorí prišli na naše územie v 9. storočí, aby našim slovanským predkom priniesli svetlo evanjelia a viery, pamiatku na majstra Jána Husa, ktorý bol 6. júla pred 605 rokmi v Kostnici pre pravdu Božiu upálený a pamiatku na verných Božích svedkov - martýrov, ktorí boli v rokoch 1674-75 na hrade Branč väznení, mučení, nespravodlivo odsúdení a poslaní na galeje.

Zvesťou slova Božieho na biblický text z evanjelia podľa Jána 14,6 poslúžil brat biskup ZD ECAV na Slovensku Ján Hroboň. K prítomným sa prihovoral aj GD ÚstrEPS plk. Sabo. Svoj príhovor založil na biblickom texte z Matúšovho evanjelia 8,16 „...On slovom vyhnal duchov a uzdravil všetkých trpiacich, ...“ V ňom okrem iného povedal: „Zdá sa, že na Slovensku bude zdravotný stav obyvateľstva opäť ako pred pandémiou. Koronavírus ustúpil a my sme vraj už za druhou vlnou tejto choroby, ktorá vystrašila celý svet. Je to radostné konštatovanie. Veriaci vedia, že Pán Boh bol tentoraz ku Slovensku veľmi milostivý.“

Lenže evanjeliová pravda, že Ježiš Kristus prišiel na svet, aby uzdravil všetkých, ktorí trpia nemocami, má oveľa širší rozmer. Keď Pán Ježiš uzdravil všetkých, môžeme si pomyslieť, že niektorí mali neduhy telesné, iní duševné a zase iní dokonca duchovné. Takých vtedy považovali za posadnutých démonmi. Aký je to ťažký stav, keď sa človek prepožičia zlým mocnostiam, aby bol ich nástrojom a chtiac-nechtiac vykonáva vôľu iného. A v jeden večer Pán Ježiš podľa Matúša vyliečil všetkých, ktorí tam boli. Počnúc Petrovou svokrou a končiac posadnutými démonmi.

Ak trpíš, lebo sa nevieš dostať k lekárovi, alebo ti lekári už nevedia pomôcť, máš ešte šancu dospieť k uzdraveniu. Lebo Pán Ježiš ti chce v tvojich najrôznejších ťažkostiach pomôcť. Potrebuješ k tomu len veriace srdce. Nehovor, že nevieš veriť, lebo kto chce, nájde cestu i spôsob. Preto volaj k Nemu tak, ako ten maloverný: „Pane, pomôž mojej malej viere!“ A zažiješ prekvapivé uzdravenie.

Na záver plk. Sabo a Jaroslav Balocký položili za prítomnosti dozorkyne ZD ECAV Renáty Vinczeovej a predsedníctva Myjavského seniorátu ECAV veniec k pomníku martýrov.

6.7.2020 GD ÚstrEPS plk. Sabo v sprievode riaditeľa Úradu EPS v ZVJS pplk. Šefčíka, kancelára ÚstrEPS Jaroslava Balockého a väzenského pastora kpt. Deptu vykonal plánovanú návštevu Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon odňatia slobody Košice.

Riaditeľ Ústavu plk. Mgr. Peter Gerbery privítal prítomných a v krátkosti informoval o Ústave. Dejiny väzenstva v Košiciach sú previazané s históriou mesta, povedal. Siahajú do začiatku 17. storočia, keď v roku 1618 bola zriadená prvá tzv. Miklušova väznica, ktorá slúžila svojmu účelu takmer 260 rokov. Terajšia väznica sa začala stavať v osemdesiatych rokoch minulého storočia a v roku 1991 bola odovzdaná do užívania. Klientelu Ústavu v nemalej miere tvoria aj muži prichádzajúci zo zložitých sociálnych pomerov, s psychickými poruchami, absentujúcimi hygienickými návykmi a podobne. Zamestnanci Ústavu sú nútení riešiť aj tieto problémy.

GD ÚstrEPS poďakoval riaditeľovi za prijatie. S úctou vníma a vysoko si váži náročnosť jeho riadiacej práce, v ktorej sa snúbi vysoká odbornosť s ľudským rozmerom pozitívnych charakterových vlastností, o čom svedčí aj osobný vzťah k väzenskému pastorovi kpt. Deptovi. Riaditeľa Ústavu informoval o poslaní ÚstrEPS, o svojom zámere posunúť duchovnú službu na vyššiu úroveň zodpovedajúcu potrebám doby zmenou niektorých predpisov a nariadení. Na záver návštevy mu venoval ekumenický preklad biblie s digitálnou podtlačou.

Zástupca riaditeľa previedol prítomných hostí dostupnými ubytovacími priestormi Ústavu pre obvinených a odsúdených.

6.7.2020 popoludní navštívil GD ÚstrEPS plk. Sabo v sprievode riaditeľa Úradu ZVJS SR pplk. Šefčíka a kancelára ÚstrEPS Jaroslava Balockého sídlo Apoštolskej cirkvi (AC) na Slovensku v Košiciach. Na biskupskom úrade v sídle AC prijal pozvaných hostí brat biskup Ján Liba.

AC nie je riadnym členom ERC v SR, je iba člen pozorovateľ. Aktívne sa však podieľa na výkone EPS. Do EPS vyslala dvoch duchovných, pplk. Šefčíka do ZVJS a kpt. Dragijského do OS SR. Podľa slov riaditeľa košickej väznice plk. Gerberyho to bola práve AC, ktorá skrze svojich pastorov prvá priniesla do väznice zvesť evanjelia.

GD ÚstrEPS informoval brata biskupa o svojom zámere a krokoch, ktoré plánuje zrealizovať pre skvalitnenie úrovne duchovnej služby. Pripomenul, že duchovní EPS majú potrebné teologické vedomosti, ktoré vo zvesti evanjelia dokážu odovzdať tým, pre ktorých sú určené, ale musia byť čitateľní aj navonok ako vojak, policajt alebo väzenský pastor. Brat biskup vyjadril pochopenie a podporu pre realizáciu uvedeného zámeru.

Na záver návštevy GD ÚstrEPS venoval bratovi biskupovi AC ekumenický preklad biblie s digitálnou podtlačou a brat biskup zakončil stretnutie modlitbou.

Cestou z Košíc do Bratislavy sa GD ÚstrEPS zastavil na biskupskom úrade Východného dištriktu v Prešove, kde ho prijal brat biskup Peter Mihoč. Na stretnutí rokovali o možnosti obsadenia voľných miest vojenských duchovných na 2.mb Prešov a na AOS Liptovský Mikuláš, na ktoré má duchovných nominovať ECAV na Slovensku.

9.7.2020 GD ÚstrEPS plk. Sabo a kaplán Ordinariátu kpt. Mgr. Ján Ostapčuk si na 11. mechanizovanom prápore v Martine pripomenuli siedme výročie smrti príslušníka práporu rtn. Daniela Kavuliaka, ktorý prišiel o život rukou teroristu pri plnení vojenských povinností v operácii ISAF Afganistan. Počas ekumenickej pobožnosti si spomenuli na Daniela a do modlitieb zahrnuli jeho pozostalých v nádeji na večný život a vzkriesenie. Na cintoríne v Turzovke, odkiaľ Daniel pochádzal, sa spolu s jeho mamou a manželkou Luciou pomodlili a zaspievali pieseň, „K Tebe ó Bože môj.“ Cestou z cintorína navštívili aj domácnosť Danielovej matky a spolu s jeho otcom, ktorý je chorý, pripútaný k posteli, spomínali na Daniela.

GD ÚstrEPS poďakoval veliteľovi práporu pplk. Ing. Rudolfovi Ďurníkovi za výbornú spoluprácu pri organizovaní tejto spomienky a kaplánovi práporu kpt. Ostapčukovi, ktorý vykonal omšu za Daniela.

22.7.2020 GD ÚstrEPS plk. Sabo a Igor Rintel, podpredseda Ústredného zväzu židovských náboženských obcí (ÚZ ŽNO) v Slovenskej republike sa stretli v pracovni podpredsedu ÚZ ŽNO na spoločnom rozhovore.

ÚZ ŽNO vznikol v roku 1945. Dnes je členom Ekumenickej rady cirkví (ERC) na Slovensku ako člen pozorovateľ. Podľa dostupných zdrojov žije na Slovensku okolo 5 tisíc židov, čo tvorí približne 1 promile populácie.

GD ÚstrEPS poďakoval podpredsedovi ÚZ ŽNO Rintelovi za pozvanie a podotkol, že je jeho nepísanou, milou povinnosťou je stretnúť sa so všetkými predstaviteľmi jednotlivých náboženských spoločností a cirkví patriacich do ERC, predstaviť sa a vysvetliť svoju víziu, pretože práve ERC na návrh ECAV mu vyslovila dôveru pre vymenovanie do funkcie GD ÚstrEPS. Podpredsedovi ÚZ ŽNO Rintelovi tiež predstavil svoju víziu a ciele, ktoré chce s Božou pomocou aplikovať do praxe počas pôsobenia vo funkcii.

Na milom a priateľskom stretnutí pri spoločnom rozhovore pomenovali oblasti, v ktorých budú spolupracovať a navzájom sa podporovať.

18.7.2020 sa GD ÚstrEPS plk. Sabo zúčastnil na pietnej spomienke odhalenia hrobov legionárom v Tisovci, o ktorej napísal:

Pre legionárov vracajúcich sa späť na územie Slovenska a Čiech nebol návrat z 1. svetovej vojny jednoduchý. A vôbec už nie 11. novembra 1918 konečný, hoci 1. svetová vojna skončila.

Legionári vracajúci sa z frontu museli ísť brániť hranice južného Slovenska, novovzniknutého Československa. Na mnohých miestach položili na oltár slobody aj život tesne po vzniku 1. Československej republiky.

A takúto udalosť sme si s miestnou samosprávou mesta Tisovec, s nadšencami a dobrovoľníkmi, ktorí sa cez projekty s pomocou financovania mesta Tisovec, Ministerstva Českej republiky a Banskobystrického samosprávneho kraja pripomenuli práve v tomto malebnom mestečku 18. júla 2020. Na miestnom cintoríne podľa historických prameňov boli odhalené hroby 13 padlých legionárov. Miesto bolo zrekonštruované a obnovené.

Mne pripadla časť pietnej spomienky. Na moje prekvapenie to bolo v ekumenickom duchu, keďže pani farárka, ktorá sem pricestovala, pochádzala z Československej cirkvi husitskej z českého Berouna. Zúčastnila sa ho ako členka Československej obce legionárskej. V príhovoroch sme obaja na základe Božieho slova, mali krátke príhovory. Potom sme sa pomodlili a požehnali prítomných.

Po tomto pietnom stretnutí na tisovskom cintoríne sme si mohli na železničnej stanici v Tisovci nielen pozrieť, ale aj prejsť vozne legionárskeho vlaku, ktorý zásoboval a svojim významom podporoval našich legionárov v ruskej Sibíri.

21.7.2020 sa v dedinke Košariská konala spomienková slávnosť pri 140. výročí narodenia generála Milana Rastislava Štefánika pod záštitou prezidentky Slovenskej republiky.

Skoro ráno sa v dedine Prieasné stretli zástupcovia miestnej samosprávy, starosta obce Peter Czerem, predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja Jaroslav Baška, biskup západného dištriktu ECAV na Slovensku Ján Hroboň, farárka Zuzana Durcová z Košarísk, manželia Lichancovi, farári z Brezovej pod Bradlom, GD ÚstrEPS plk. Sabo, riaditeľ Úradu EPS MV SR plk. Petrula, spolok rodákov z Dunajskej Lužnej, miestni občania a položili vence pri spomienke na 140. narodeniny generála Štefánika.

V modlitbe GD ÚstrEPS plk. Sabo prosil o pokoj a požehnanie pre celý svet a ďakoval za svedkov viery, ktorým bol aj Milan Rastislav Štefánik. GD ÚstrEPS Plk. Sabo odovzdal predsedovi TSK Jaroslavovi Baškovi ekumenický preklad Biblie v maskáčovom prevedení, keďže v minulosti zastával funkciu ministra obrany SR.

O 10.00 h. sa začali v evanjelickom kostole na Košariskách slávnostné Služby Božie za účasti kompletného zboru biskupov ECAV na Slovensku a pozvaných poslancov NR SR. Na Službách Božích boli prítomní aj duchovní EPS v uniformách. Po skončení Služieb Božích nasledovalo kladenie vencov pri rodnom dome generála Štefánika. Potom nasledovali sprievodné programy a koncert v kostole.

Duchovní EPS z iniciatívy riaditeľa Úradu EPS MV SR vystúpili na Bradlo. Z úcty voči dielu generála Štefánika položili na mohyle pamätný veniec a spolu sa modlili.

Po duchovne i morálne bohato prežitom dni sa všetci utvrdili v tom, že Pán Boh dáva dary Ducha Svätého, ktorými máme slúžiť všetkým bratom a sestrám v rodine, obci, meste, vo svete, v národe, tak ako náš generál Štefánik.

26.7.2020 v 7. nedeľu po Svätej Trojici sa uskutočnili Služby Božie (SB) v evanjelickom a. v. chráme Božom v Kráľovej Lehote, počas ktorých si prítomní veriaci pripomenuli 1. výročie úmrtia nrtm. Tomáša Németa a v modlitbách prosili, aby Pán Boh požehnával a ochraňoval pozostalých ako aj prítomných veriacich.

Liturgiou sprevádzala SB domáca pani farárka Mgr. Vierka Mosná a kázňou Božieho slova poslúžil GD ÚstrEPS plk. Sabo. Na SB sa zúčastnili aj Tomášovi rodičia, otec Jaromír a mama Dagmar, sestra Katka s deťmi Samkom a Šimonkom, snúbenica Veronika s rodinou, blízki i vzdialení príbuzní a priatelia z Martina.

V kázni Božieho slova, „O bohatom lovení rýb“ GD ÚstrEPS povzbudil a vyzval prítomných, „aby sme v živote odrazili na hĺbinu. Aby sme aj ako kresťania neboli plytkí.“

Po skončení Služieb Božích sa prítomní presunuli na miestny cintorín ku hrobu Tomáša. Tu v krátkej pietnej pobožnosti, modlitbe a zaspievaní piesne z evanjelického funebrála spomínali. Spomínali v nádeji a v dôvere v Božiu pomoc, požehnanie a v istote na vzkriesenie a večný život v Pánovi Ježišovi Kristovi.

11.8.2020 bola z Letiska M. R. Štefánika vyslaná do Bejrútu humanitárna zásielka skladajúca sa z liečiv, zdravotníckeho materiálu a potravín vo výške viac ako 45.000,- eur. ÚstrEPS dlhodobo vyvíja snahu pomáhať núdzným a utrápeným, ktorých zastihlo nepredvídané nešťastie. Takýmto nešťastím bol aj nečakaný výbuch v Bejrúte (Libanon) začiatkom augusta, ktorý zmenil život mnohých ľudí i celej krajiny. Slovenská republika vyjadrila svoju sústrasť Libanonu a rozhodla o poskytnutí humanitárnej pomoci tejto krajine, aby tak napomohla zmierneniu dopadov tohto nešťastia a pomohla riešiť vzniknutú situáciu. Vďaka spolupráci troch ministerstiev – MO SR, MV SR a MZV – za rezort obrany túto pomoc odovzdal štátny tajomník MO SR Marian Majer. Sme radi a teší nás skutočnosť, že tejto vznešenej veci mohlo napomôcť aj ÚstrEPS, ktoré zabezpečilo urýchlený nákup veľkej časti zásielky.

22.8.2020 pri bránach Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Leopoldove sa konala pietna spomienka na utrpenie nespravodlivo súdených a komunistickým režimom protiprávne väznených ľudí, ktorú organizovala Konfederácia politických väzňov Slovenska. Za účasti politických väzňov a ich potomkov si prítomní pripomenuli veľkú obeť tých, ktorí boli nepohodlní pre minulý režim, ktorí boli prenasledovaní pre svoje presvedčenie a názory. Pietnej spomienky sa zúčastnil Predseda Národnej rady SR Boris Kollár, štátny tajomník MO SR Marian Majer, predseda Ekumenickej rady cirkví na Slovensku Ivan Eľko, biskupský vikár Ordinariátu plk. Jozef Paluba a dekan-riaditeľ kancelárie ÚstrEPS kpt. Dávid Vargaeštok. Všetci vo svojich príhovorochoch vyjadrili úctu voči prenasledovaným, ktorí dokázali uniesť obrovskú nepravosť komunistického režimu a vyjadrili nádej, že sa všetky generácie poučia z chýb minulosti a zasadia sa za dobro a právo, ktoré neničí, ale buduje spoločnosť i jednotlivcov.

27.8.2020 prijal biskup Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku Mgr. Lászlo Fazekas GD ÚstrEPS plk. Saba, dekana – riaditeľa kancelárie kpt. Vargaeštoka a kancelára ÚstrEPS Jaroslava Balockého. GD ÚstrEPS poďakoval bratovi biskupovi za prijatie a informoval ho o okolnostiach, ktoré predchádzali jeho rozhodnutiu prijať od 1. mája 2020 túto funkciu.

Vo funkcii chce GD ÚstrEPS pokračovať a zachovať kontinuitu plnenia úloh ÚstrEPS, no pre skvalitnenie tejto služby po formálnej aj obsahovej stránke pripravuje legislatívne úpravy formou zmeny, alebo doplnenia niektorých predpisov a nariadení.

Brat biskup Fazekas pozná činnosť ÚstrEPS a poslanie duchovných EPS, keďže v ERC vykonával funkciu zástupcu predsedu a oboznamoval sa s výročnými správami ÚstrEPS. Službu duchovných EPS vníma ako zmysluplnú, potrebnú a prospešnú.

7. – 9.9.2020 sa vo VVP Lešť konalo Odborné zhromaždenie (OZ) duchovných a civilných zamestnancov Ústredia. Bolo to prvé OZ pod vedením nového GD ÚstrEPS plk. Mgr. Saba. Po zaregistrovaní a po obede vykonali riaditelia rezortných Úradov EPS mjr. Varga, plk. Petruľa a pplk. Šefčík porady s príslušníkmi nimi riadených rezortov. Zhodnotili odbornú pripravenosť duchovných a laických pracovníkov, podmienky pre výkon pastorácie a hľadali možnosti efektívneho pôsobenia duchovnej služby v organizačných štruktúrach jednotlivých rezortov.

GD ÚstrEPS postupne navštívil porady so všetkými rezortnými riaditeľmi, kde v krátkom vstupe predstavil zámer a víziu svojho ďalšieho pôsobenia v úrade a odpovedal na otázky prítomných. Po porade s riaditeľmi v jednotlivých rezortoch sa prítomní presunuli do kaplnky VVP Lešť na Bohoslužbu so spoveďou a Večerou Pánovou. Kázňou Božieho Slova poslúžil plk. Sabo, liturgiou poslúžil kpt. Vargaeštok a Jaroslav Balocký, ktorí potom spoločne prislúhovali Večeru Pánovu a na organe doprevádzal Ján Benka.

Po večeri si mohli účastníci OZ športovo a relaxačne oddýchnuť. OZ navštívil generálny biskup ECAV a predseda ERC na Slovensku Ivan El'ko, biskup VD ECAV Peter Mihoč a biskup ZD ECAV Ján Hroboň. V rozhovoroch s duchovnými EPS a zamestnancami ÚstrEPS si bratia biskupi dotvorili reálny obraz o náročnej službe duchovných v rezorte OS SR, MV SR, ZVJS SR, FS SR, ktorá je službou špecifickou a v mnohom odlišnou od služby duchovných v civilnom prostredí na farách a tiež o práci občianskych zamestnancov ÚstrEPS. Bratia biskupi poslúžili účastníkom OZ vykonaním ranných biblických zamyslení.

Program nasledujúcich dní bol športovo ladený, ktorý GD ÚstrEPS zostavoval s cieľom utužiť bratsko - sesterské spoločenstvo duchovných aj laických pracovníkov ÚstrEPS a s cieľom prehĺbiť vzájomnú úctu a dôveru.

8.9.2020 sa pri príležitosti Dňa obetí holokaustu a rasového násillia uskutočnila tryzna pri Pamätníku obetí holokaustu vo Zvolene. Za ÚstrEPS sa z poverenia GD ÚstrEPS, ktorý sa nemohol zúčastniť kvôli plneniu iných služobných povinností, zúčastnil pplk. Ignacík dekan VVzS OS SR a Marian Bodolló duchovný Finančnej správy SR. *"Židovský cintorín je zaplnený tabuľami s menami obetí holokaustu zo Zvolena. Bolo ich celkom 731, ktorí tu žili a po vojne sa už do mesta nevrátili,"* povedal jeden z organizátorov podujatia Jozef Klement. Po samotnom akte čítania mien obetí sa v aule Technickej univerzity vo Zvolene uskutočnila konferencia na tému holokaustu.

17.9.2020. V dňoch 13.-21.septembra 2020 prebieha Svetový týždeň za mier v Palestíne a Izraeli, ktorého iniciátorom je už po niekoľko rokov Svetová rada cirkví. Vyvrcholí 21.9. Dňom modlitieb za mier, ktorým sa veriaci na celom svete zapájajú do Medzinárodného dňa mieru vyhláseného Organizáciou spojených národov. Témou tohtoročného Svetového týždňa za mier je Kreativná solidarita v spoločnej krehkosti.

Cesta k mieru je vždy krehkým procesom. Napriek nesmierne krehkej situácii v Palestíne a Izraeli stále veríme v moc modlitby, lebo len Boží Duch môže obmäkčiť srdcia a zmeniť postoje. Modlitba však pre ľudí neznamená rezignáciu. Naopak, vedie ku kreatívnej solidarite, ktorá v sebe spája duchovný východiskový bod a praktické skutky. V tejto dobe nesmiernej krehkosti je kreativná solidarita znamením nádeje, že prostredníctvom moci modlitby a spoločného konania budeme môcť obnoviť mier a spravodlivosť vo Svätej Zemi a urobiť ich žitou realitou pre všetkých ľudí v tejto oblasti.

S prianím hojnosti Božieho požehnania.

Týmito slovami vyjadril svoju spoluúčasť s prebiehajúcim Svetovým týždňom za mier v Palestíne a Izraeli GD ÚstrEPS plk. SABO.

18. – 20.9.2020 Kresťanská policajná asociácia so sídlom v Leviciach v spolupráci s duchovným EPS vo FS SR Mariánom Bodolló usporiadala za prísnych hygienicko-epidemiologických opatrení na Chate Kollárová, Ostrý Grúň 7. ročník stretnutia Otcovia a synovia.

V piatok 18.9.2020 podvečer na začiatku spomínanej víkendovky sa takmer tridsiatim otcom a synom prihovorel americký luteránsky misionár Bevan Stein biblickou zvesťou o Abrahámovi a jeho synovi Izákovi. Emotívny príhovor bol výzvou, aby muži a otcovia boli aktívni a žehnali svojim deťom, rodinám. Každý z otcov potom vzal svojho syna k sebe do náručia a požehnal mu. Bol to najemotívnejší moment celého stretnutia.

V sobotu odzneli svedectvá bratov z väzenského spoločenstva Dysmas a ich príbehy z ústavov pre obvinených a odsúdených. Na programe stretnutia bol výlet na Partizánsku chatu pod Vtáčnikom spojený s kladením vencov pri pamätníkoch v obciach Kľak a Ostrý Grúň.

Nedeľná bohoslužba bola tou najlepšou bodkou za víkendovou aktivitou Otcovia a synovia.

22.9.2020 si OS SR pripomenuli v Brezovej pod Bradlom *Deň OS SR. Za ÚstrEPS sa na slávnosti zúčastnil riaditeľ Úradu EPS v OS SR mjr. Varga. Pri Pamätníku hurbanovských bojov z roku 1848 sa prítomným prihovorel slovami:*

Slováci, Bratia!

Takýmto národným a kresťanským pozdravom začína Výzva Slovenskej národnej rady, ktorú si pri vojenskej prísaha vypočuli slovenskí dobrovoľníci v roku 1848. Výzva nabáda do boja za národné práva Slovákov, ktoré sa nadobúdajú ťažko a za cenu obetí, tým však čo ju nadobúdajú, pomáha Boh. Táto skutočnosť platí nemenne, stále a rovnako. Dobrotivý Boh pomáha do dnešných dní všetkým ľuďom, ktorí bránia a zachovávajú slobodu národa aj za cenu prinášania obetí. Právom môžeme na prvé miesto prinášania námahy a obetí, častokrát aj tých najväčších, zaradiť príslušníkov Ozbrojených síl SR. Tí tak v praxi naplňajú slová vojenskej prísahy, ktorú zložili a práve v dnešný deň oslavujú svoj sviatok Deň OS SR a zároveň si tak pripomínajú hrdinské činy svojich predkov a utvrdzujú sa v odhodlanosti byť ich vernými pokračovateľmi.

Slováci, Bratia, príslušníci OS SR!

Dovoľte mi ukončiť môj dnešný príhovor rovnako tak, ako začal – upravenou citáciou modlitebnej prosby, ktorá zakončila už spomínanú Výzvu Slovenskej národnej rady z roku 1848: „*Nech vykvitne naša sloboda, nech žijú predstavitelia našej vlasti, nech Boh dá nášmu národu lepšie dni!*“ Amen.

23.9.2020 GD ÚstrEPS plk. Sabo v sprievode riaditeľa Úradu EPS v OS SR mjr. Mgr. Vargu a kancelára ÚstrEPS Jaroslava Balockého navštívil prápor CSS Prešov a vrtuľníkové krídlo v Prešove. V kaplnke práporu vykonal Služby Božie (SB). V kázni Božieho slova na biblický text z evanjelia podľa Lukáša 19,1-10 poukázal na to, že divý figovník symbolizuje ľudskú hriechnosť. Po skončení SB vykonal vizitáciu vojenskej duchovnej EPS, staršej kapláňky kpt. Kovaľovej, ktorá duchovnú a pastoračnú službu vykonáva na prápore CSS Prešov a na veliteľstve 2.mb Prešov.

Na stretnutí s veliteľom práporu pplk. Ing. Jánom Farkašom GD ÚstrEPS poďakoval za prijatie a za podmienky, ktoré má staršia kapláňka vytvorené na konanie duchovnej práce a pastoračných aktivít a prerokovali aj možnosti jej ďalšieho využitia pre činnosť práporu v súlade s Konceptiou rozvoja duchovnej služby v OS SR a Štatútom Ústredia.

Na vrtuľníkovom krídle v Prešove (vkPO), prijal GD ÚstrEPS náčelník štábu (NŠ) vk PO pplk. Ing. Pavel Kľučerovský. GD ÚstrEPS a NŠ vk PO sa zaoberali možnosťou príležitostného alebo aj pravidelného poskytnutia duchovnej a pastoračnej služby na vrtuľníkovom krídle vojenskou duchovnou, staršou kaplánkou práporu CSS.

Na Úrade Prešovskej pravoslávnej eparchie (PPE) prijal GD ÚstrEPS Jeho Blaženosť Rastislav, arcibiskup prešovský, metropolita českých krajín a Slovenska a tajomník Úradu PPE mitr. prot. Michal Švajko.

GD ÚstrEPS poďakoval za prijatie, informoval o aktivitách Ústredia a priblížil službu duchovných EPS. Na záver sa vladyka pomodlil a prítomným udelil požehnanie.

24.9.2020 Medzi obcami Košický Klečenov a Dargov, vedľa cesty E 50 sa v Dargovskom priesmyku nachádza pompézny pamätník padlých hrdinov II. svetovej vojny. V decembri 1944 a januári 1945 sa tu konala jedna z najväčších bitiek na území Slovenska. I keď sa historické štúdie rôznia, podľa ich údajov tu padlo od 20 do 22 tisíc vojakov Červenej armády.

Úctu tisícom padlých vojakov Červenej armády vzdali predstavitelia ÚstrEPS, GD ÚstrEPS plk. Sabo a riaditeľ Úradu EPS v OS SR mjr. Varga. Pri pamätníku dargovských hrdinov zapálili sviečku a zotrvali v tichej modlitebnej chvíľke.

24.9.2020 vykonaním ranej pobožnosti v kaplnke shdo Michalovce (MI) započal GD ÚstrEPS plk. Sabo vizitáciu duchovného EPS na shdo MI kpt. Czapa, ktorý sa v súčasnosti pripravuje na vyslanie do výcvikovej misie NATO eFP v Lotyšsku.

Následne bol prijatý veliteľom shdo MI pplk. Ing. Romanom Bobaľom. Veliteľ vyjadril spokojnosť s prácou vojenského duchovného. Pozitívne hodnotí aktivity, ktoré vyvíja tak na duchovnom poli, ako aj na poli charity, diakonie a filantropie.

GD ÚstrEPS predstavil veliteľovi svoju víziu a úlohy, ktoré plánuje z pozície zastávanej funkcie riešiť pre skvalitnenie duchovnej a pastoračnej služby v útvaroch a zariadeniach OS SR. Návštevu shdo MI zakončil modlitbou.

Na vedľajšom 22. mechanizovanom prápore Michalovce prijal GD ÚstrEPS veliteľ práporu pplk. Ing. Július Čepela. Vzhľadom na to, že na prápore vykonáva duchovno pastoračnú službu duchovný Ordinariátu, starší kaplán kpt. Mgr. Ján Čupalka, GD požiadal veliteľa o možnosť, aby v prípade potreby mohol vykonať duchovnú službu a pastoračnú starostlivosť príslušníkom 22.mpr MI vojenský duchový EPS na shdo MI kpt. Mgr. Czap.

Na záver pozval starší kaplán kpt. Čupalka prítomných do kaplnky práporu a rozlúčil sa modlitbou.

25. - 27.9.2020 bol plánovaný 12. ročník Celoslovenského policajného a hasičského výstupu vo Vysokých Tatrách. Prítomných bolo 321 účastníkov. Riaditeľ úradu EPS MV SR plk. Petrula pozdravil prítomných, prihovoril sa duchovným slovom a privítal vzácného hosťa – GD ÚstrEPS plk. Saba.

Cieľom tohtoročného výstupu bol Slavkovský štít, no vzhľadom na vývoj počasia museli účastníci výstup odložiť a realizovať náhradné trasy v doline. História sa opakuje, a tak rovnako ako výstup v roku 2017, ani ten v roku 2020 sa nepodarilo zrealizovať s konečným dosiahnutím vrcholu Slavkovského štítu. Výzva spoločne vystúpiť na Slavkovský štít a kochať sa nádhernými výhľadmi, ktoré sa ponúkajú z vrcholu za pekného počasia, ostáva stále ešte pred nami.

28.9.2020 GD ÚstrEPS plk. Sabo vyjadril sústrasť.

S hlbokým zármutkom sme na Ústredí ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR prijali smutnú správu o tom, že pri piatkovej (25.09. 2020) večernej havárii ukrajinského lietadla AN – 26 neďaleko Charkova, na palube ktorého sa nachádzalo 27 osôb, študentov charkovskej leteckej univerzity a členov posádky, zahynulo 26 osôb, pričom jedna osoba nehodu prežila. Je v tej chvíli ťažké nájsť slová útechy, ktoré by dokázali utíšiť bolesť a zmierniť žiaľ pozostalých. S úctou vyjadrujeme pozostalým úprimnú sústrasť, v modlitbách prosíme Pána, aby On svojím požehnaním zmiernil smútok a žiaľ pozostalých a potešil ich nádejou na vzkriesenie a život večný.

5.-16.10.2020 Príslušníci samohybného delostreleckého oddielu Michalovce (shdo MI) spolu s ostatnými príslušníkmi OS SR predurčenými pre nasadenie do predsunutej prítomnosti v Lotyšsku pod velením mjr. Ing. Michala Németha, zástupcu veliteľa shdo MI a zároveň veliteľa prvej rotácie, plnili úlohy intenzívneho výcviku vo VVP Kamenica nad Cirochou. 7. októbra začalo certifikačné cvičenie 1. rotácie spoločným nástupom, predstavením previerkového tímu CREVAL, vydaním úloh a na záver nástupu krátkou modlitbou duchovného EPS z shdo MI kpt. Czapa a požehnaním cvičiacich a techniky.

21.10.2020 sa v priestoroch Vojenskej polície Trenčín uskutočnilo pracovné stretnutie plk. Ing. Valentína Ceba, riaditeľa Vojenskej polície (VP) s plk. Sabom, GD ÚstrEPS a riaditeľom správy ÚstrEPS Ing. Milanom Gajdošom, správcom Vojenskej podpornej nadácie (VPN). Ing. Gajdoš predstavil systém činnosti VPN, podporný program Vzájomná pomoc a finančne podporované aktivity. Plk. Sabo prerokoval s plk. Cebom možnosti rozšírenia spolupráce v oblasti poskytovania duchovnej a pastoračnej služby a alternatívnej spolupráce v oblasti prevencie kriminality.

1.11.2020 GD ÚstrEPS plk. Sabo na požiadanie NGŠ generála Daniela Zmeka vykonal na MOSR pietnu spomienku pri pamiatke zosnulých. Tejto pietnej spomienky sa zúčastnil aj minister obrany SR, štátny tajomník MO SR a generalita OS SR. GD ÚstrEPS sa prihovril slovami Biblie a zaspieval prvý verš piesne: „K tebe ó Bože môj“...

5.-6.11.2020 Riaditeľ Úradu EPS MV SR plk. Petrula a policajný duchovný EPS MV SR na Akadémii PZ v Bratislave npor. Bartko navštívili pri príležitosti pamiatky zosnulých oblastné strediská Horskej záchranej služby (HZS) a ich symbolické cintoríny v Malej Fatre, Slovenskom raji, v Nízkych a Vysokých Tatrách.

Na symbolickom cintoríne v Žiarskej doline sa pomodlil policajný duchovný EPS pre Žilinský kraj mjr. Paciga, s rímsko-katolíckym duchovným Ordinariátu pre HZS npor. Mgr. Jánom Dubeckým.

Predstavitelia HZS vyzývajú turistov k opatrnosti a k zodpovednému plánovaniu trasy a upozorňujú, že nie cesta na vrchol, ale až späť domov je úspešným zvládnutím vysokohorskej turistiky.

9.11.2020 policajný duchovný Úradu EPS MV pôsobiaci na APZ v Bratislave npor. Bartko požehnal Slovom Božím a modlitbou priestory kancelárie npor. JUDr. Adriany Miklianovej. Na požehnaní priestorov kancelárie v APB Bratislava bol prítomný plk. v. v. Mgr. Ivan Blaho, ktorý celú udalosť zorganizoval.

Npor. Bartko sa prihovril biblickým zamyslením z knihy Žalmov 133, 1: *Hľa, aké dobré, aké milé je to, keď bratia spolu bývajú!*

Pri tejto príležitosti odovzdal npor. JUDr. Miklianovej malý darček, Novú zmluvu a v nej vyznačil práve biblický verš, ktorým sa prihovoril pri požehnaní jej kancelárskeho priestoru. Po zamyslení, modlitbe a požehnaní všetci traja ešte chvíľu zotrvali v príjemnom, priateľskom rozhovore.

9.11.2020 Riaditeľ Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon odňatia slobody Ilava plk. Mgr. Róbert Mudronček GD ÚstrEPS plk. Saba v sprievode riaditeľa Úradu EPS GR ZVJS pplk. Šefčíka. GD ÚstrEPS poďakoval riaditeľovi Ústavu za prijatie a za podmienky, ktoré vytvoril pre prácu väzenského pastora, duchovného EPS por. Vaňka.

V rámci pastorálnej návštevy si prítomní pozreli priestory ústavu a miestnosti kaplniek, kde sa väzenskí pastori stretávajú so svojimi veriacimi a s tými, ktorí prejavia záujem o duchovno-pastoračné sprevádzanie. V tomto prípade sa jedná o klientov ústavu, teda obvinených a odsúdených mužov aj ženy. Por. Vaňko si so ženami vykonávajúcimi v tunajšom ústave väzbu pripravil na privítanie krátke hudobné vystúpenie. Hudobná skupina mužov, ktorá sprevádza väzenského pastora aj na bohoslužbách, si tiež pripravila a prítomným zahrála niekoľko duchovných piesní. Por. Vaňko má medzi obvinenými a odsúdenými veľmi dobrú povesť a podobne pozitívne je vnímaný aj vedením Ústavu v Ilave.

11.11.2020 sa v areáli MO SR konal Pietny akt, na ktorom si hlavní funkcionári rezortu obrany a velenie Generálneho štábu OS SR pripomenuli Deň vojenských veteránov a uctili pamiatku mladých ľudských životov, túžiacich všade rovnako po živote, ktoré svoju pozemskú púť ukončili predčasne na bojových poliach celého sveta.

Symbolickou minútou ticha, modlitbou a osadením malých drevených krížikov pri Pamätníku zmierenia v areáli MO SR prítomní vyjadrili nielen spomienku na vojnových hrdinov, ale aj symbol zmierenia a znak nádeje i viery vo večný život. S nádejou a vierou na večný život sa k prítomným prihovorili a v modlitbe si uctili pamiatku hrdinstva všetkých, ktorí padli na bojiskách svetových vojen a vo vojnových konfliktoch v rôznych častiach sveta, za mier a slobodu pre nás všetkých riaditeľ Úradu EPS OS SR mjr. Varga a biskupský vikár OS SR plk. Stanislav Lipka.

18.11.2020 Božím slovom z 1. Timotejovi 6,12 a modlitbou slávnostne posvätil generálny biskup ECAV na Slovensku a predseda Ekumenickej rady cirkví v SR Ivan Eľko novovytvorené priestory, ktoré budú slúžiť pre potreby Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v Ozbroyených silách SR a Ozbroyených zboroch SR. Novovytvorené priestory vznikli rekonštrukciou bytu na ulici Palisády č. 46 v Bratislave a budú slúžiť ako rezidencia generálneho duchovného.

24.11.2020 GD ÚstrEPS plk. Sabo v sprievode riaditeľa Úradu EPS ZVJS pplk. Mgr. Šefčíka a kancelára ÚstrEPS Jaroslava Balockého navštívil Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Nitre. GD ÚstrEPS plk. Sabo poďakoval riaditeľovi Ústavu plk. Mgr. Milanovi Rusovi za prijatie a vyslovil vďaku a uznanie za to, že ústav vychádza v ústrety duchovnej službe a vytvára priaznivé podmienky pre zabezpečenie ekumenickej pastoračnej služby v Ústave Nitra, ktorú vykonáva väzenský pastor kpt. Graus. Po informácií riaditeľa ústavu o fungovaní Inštitútu vzdelávania ZVJS v nitrianskom Ústave GD ÚstrEPS navrhol možnosť vykonať prednášku na tému religionistiky, etiky, alebo pastorácie. Navrhol aj možnosť pripraviť pre odsúdených mužov a ženy duchovný program s vianočnou alebo aj veľkonočnou tematikou, ktorého by sa rád osobne zúčastnil.

Pri prehliadke dostupných objektov ústavu GD ÚstrEPS vykonal pastoračný rozhovor s väzenským pastorom kpt. Grausom. Na záver GD ÚstrEPS odovzdal riaditeľovi Bibliu v prevedení s digitálnou podtlačou a návštevu zakončil modlitbou v kancelárii riaditeľa ústavu.

26.11.2020 GD ÚstrEPS plk. Sabo pastorálnu návštevu duchovnej EPS na Okresnom riaditeľstve PZ v Lučenci. V rámci pastorálnej návštevy sa stretol s riaditeľom OR PZ plk. Mgr. Marianom Vilhanom a s riaditeľom OKP pplk. Mgr. Norbertom Hindulákom. Riaditeľom poďakoval za prijatie, oboznámil ich s činnosťou ÚstrEPS a načrtoval vízie skvalitnenia poskytovaných duchovno-pastoračných služieb duchovnými EPS. Pracovné stretnutia prebehli v priateľskej atmosfére zrejme aj preto, lebo GD ÚstrEPS plk. Sabo je rodákom z Novohradu a dobre pozná problematiku tohto regiónu. Riaditeľom sa poďakoval za doterajšiu spoluprácu s duchovnou službou a stretnutie zakončil modlitbou.

26.11.2020 prijala prezidentka SR Zuzana Čaputová v Prezidentskom paláci laureátov ocenenia Vojenský čin roka. V kategórii Priateľ armády ocenenie získala Vojenská podporná nadácia, ktorá pomáha komunite vojakov a zamestnancov rezortu obrany a ich rodinným príslušníkom v zložitých životných situáciách nad rámec zabezpečenia či oficiálnych možností zo strany štátu. Ocenenie od náčelníka Generálneho štábu Ozbrojených síl Slovenskej republiky Daniela Zmeka a ministra obrany Slovenskej republiky Jaroslava Naďa prevzal správca nadácie Ing. Milan Gajdoš. Ing. Milan Gajdoš je zamestnancom Ústredia a vykonáva funkciu riaditeľa správy. Pri príležitosti jeho ocenenia mu k získaniu hodnotného ocenenia pogratalovali aj kolegovia z Ústredia. Zaželali mu hojnosť Božieho požehnania s priáním, aby Božia milosť ho sprevádzala pri plnení pracovných povinností i v osobnom živote.

9.12.2020 Generálny riaditeľ ZVJS SR gen. Ing. Milan Ivan ocenil počas rokovania kolégia a vyznamenal príslušníkov ZVJS, ktorí sa pričínili o rozvoj a príkladnú službu v zbere. Medzi ocenenými bol aj väzenský pastor pplk. Šefčík, riaditeľ – starší duchovný EPS Generálneho riaditeľstva ZVJS v SR. Z rúk generálneho riaditeľa si prevzal „**Čestnú medailu zboru I. stupňa**“ za vzornú reprezentáciu zboru v podobe mnohonásobného bezodplatného darčovstva krvi. Pplk. Šefčík je držiteľom Zlatej plakety prof. MUDr. Jana Janského. K oceneniu mu v mene kolektívu pracovníkov Ústredia poblahoželel GD ÚstrEPS plk. Sabo. Pripomenul, že služba väzenského duchovného je náročná v tom, že väzenský pastor musí v krátkom čase a špecifickom väzenskom prostredí povedať „veľké evanjelium.“ K tejto službe mu poprial hojnosť Božieho požehnania a zaželel mu, aby Duchom Svätým vedený prinášal do väzenských cieľ svetlo Kristovho evanjelia lásky.

14.12.2020 sa uskutočnila vizitačná návšteva GD ÚstrEPS plk. Saba spolu so starším duchovným, riaditeľom Úradu EPS v ZVJS pplk. Šefčíkom v ÚVTOS Ružomberok. Návšteva sa začala v pastoračnej miestnosti službami Božími (SB). Zúčastnili sa ich aj odsúdení zo stredného stupňa stráženia za dodržania všetkých epidemických opatrení. SB vykonal duchovný EPS pastor referátu ZVJS kpt. Kordoš. V zvesti Božieho slova sa zameril na miesta, kde všade je možné počuť Boží hlas a na jeho dôsledky v ľudskom živote. V rámci SB sa odsúdeným prihovorili aj prítomní hostia. Po SB sa hostia stretli s vedením ústavu: riaditeľom pplk. Mgr. Ľubomírom Bačkorom, mjr. PaedDr. Mariánom Vítázom, povereným zástupcom riaditeľa pre služobné veci a pplk. Ing. Janou Sivkovou, zástupkyňou riaditeľa pre ekonomické veci. GD ÚstrEPS poďakoval vedeniu Ústavu za vytvorenie vhodných podmienok na činnosť duchovnej služby. Predstavil svoju víziu vo funkcii a ponúkol spoluprácu vo forme prednášok na

spoločensko-vedných seminároch. Po oficiálnej časti GD ÚstrEPS vykonal vizitáciu väzenského pastora kpt. Kordoša.

4.2. Náklady organizácie

Ústredie v plnej miere uplatňuje Usmernenie MF SR k riadeniu a analýze rizík č. MF/29671/2005-942 z 15.12.2005 aj v oblasti predchádzaniu nežiaducich dopadov výkonu neefektívnych alebo neúčelových činností. Náklady na činnosť za rok 2020 vo výške **322 825,39 €** z toho v programe 096 – **262 827,92 €** a v programe 05T0B – **59 997,47 €**, podrobnejšie rozobrané v bode 5.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

5.1 Hodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu, ktoré boli rozpočtovej organizácii určené rozpisom záväzných ukazovateľov na rok 2020.

Na základe správcom rozpočtovej kapitoly MO SR vydaného Rozpisu záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2020 č. ÚSRK-1-14/2020, v súlade s § 16 zákona NR SR č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol určený pre rozpočtového disponenta 3. stupňa: R802-840 Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky rozpočet vo výške **266 870 €** v kategórii bežných výdavkov, *z toho v programe 096 Obrana (0960104 – ostatná podpora)*

610 –Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	128 269 €
620 –Poistné a príspevok do poisťovní	49 748 €
630 –Tovary a služby	75 295 €
640 –Bežné transfery	13 558 €

V programe 05T Oficiálna rozvojová pomoc (podprogram 05T0B)

630 –Tovary a služby	10 000 €
----------------------	----------

Zmeny záväzných ukazovateľov boli realizované v súlade s Metodickými pokynmi č.p.: ÚSRK-32-118/2019. Záväzné ukazovatele v priebehu hodnoteného obdobia boli upravované na konečných 263 068,- € v programe 096 a konečných 59 997,- € v programe 05T0B. Celkovo hodnotím túto oblasť ako **splnené dobrým spôsobom**.

5.2 Rozpočtové opatrenia

Na základe riadne odôvodnených žiadostí, boli realizované celkom 14 rozpočtových opatrení, z toho 6 vnútorných rozpočtových opatrení.

a) V zmysle § 16 – 18 zákona č. 523/2004 Z.z. :

RO02-49/001-2020/05 - realizované na základe požiadavky na viazanie rozpočtových prostriedkov vo výške 30 000 €, vyplývajúcej z rozhodnutia MiO SR na KoMo 23.4.2020,

RO02-49/002-2020/08 - realizované na základe žiadosti MV SR so súhlasom gestora medzirezortného programu 05T0B, ktorým je MZVaEZ ako výsledok koordinačnej porady v súlade s Mechanizmom na poskytovanie humanitárnej pomoci SR do zahraničia – navýšenie prostriedkov programu 05T0B o sumu 150 000,- €, pre zabezpečenie materiálnej humanitárnej pomoci pre Libanon,

RO02-49/003-2020/09 - viazanie nevyčerpaných rozpočtových prostriedkov vo výške 100 000,- €, ktoré neboli využité pre zabezpečenie materiálnej humanitárnej pomoci pre Libanon,

RO02-49/004-2020/11 - realizované na základe spresnenia skutočnej potreby prostriedkov v kategórii 610 mzdy a platy, služobné príjmy a ostatné vyrovnania a 620 poisťovné a príspevok do poisťovní,

RO02-49/005-2020/12 - realizovaný presun prostriedkov z kategórie 640 do kategórie 630 vo výške 911,- € pre RaŠU kancelárskych priestorov – zriadenie archívu Ústredia EPS,

RO02-49/007-2020/12 – na vybavenie budúceho služobného priestoru – kaplnky navýšenie rozpočtových zdrojov na čerpanie v priebehu 24 mesiacov t.j. do 31.12.2022 vo výške 50 000,- € (kateg. kapitálových výdavkov),

RO02-49/008-2020/12 - realizované na základe spresnenia skutočnej potreby prostriedkov v kategórii 610 mzdy a platy, služobné príjmy a ostatné vyrovnania a 620 poisťovné a príspevok do poisťovní,

RO02-49/009-2020/12 - realizované na základe spresnenia skutočnej potreby prostriedkov v kategórii 630 tovary a služby zvýšenie RPP o 2823,- € a zníženie o tú istú sumu v kategórii 640 transfery.

VRO02-49/001-2020/06, VRO02-49/002-2020/07, VRO02-49/003-2020/10, VRO02-49/004-2020/10, VRO02-49/005-2020/12, VRO02-49/006-2020/12 - nevyhnutné presuny rozpočtových prostriedkov v rámci vlastného rozpočtu, v súlade s platnými usmerneniami.

b) V zmysle § 8 ods.6 zákona č. 523/2004 Z.z.:

Neboli realizované.

Celkovo hodnotím túto oblasť ako **splnené dobrým spôsobom**.

5.3 Príjmy rozpočtovej organizácie

Žiadne

5.4 Výdavky rozpočtovej organizácie

Pre plnenie úloh, boli rozpočtovej organizácii pridelené zdroje v kategórii bežných aj kapitálových výdavkov.

Výdavky rozpočtovej organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Program 096	Schválený rozp.	Upravený rozp.	Čerpanie	% čerpania	Pozn.
Výdavky spolu	266 870	263 068	262 827,92	99,91%	
Bežné výdavky	266 870	263 068	262 827,92	99,91%	
610	128 269	149 978	149 975,43	99,99%	
620	49 748	54 237	54 225,71	99,98%	
630	75 295	49 029	48 805,41	99,54%	
640	13 558	9 824	9 821,37	99,97%	

Kapitálové výdavky	0	0	0	0,0 %	
Program 05TOB	Schválený rozp.	Upravený rozp.	Čerpanie	% čerpania	Pozn.
Výdavky spolu	10 000	60 000	59 997,47	99,99%	
630	10 000	60 000	59 997,47	99,99%	

Celkové čerpanie k 31.12. 2020 bolo 99,91 %

Celkové percento čerpania k schválenému pôvodnému rozpočtu by bolo 101,52 % v kategórii 610 – 116,92 %, 620 – 109,00 %, 630 – 64,82 %, 640 – 72,44 %.

Výdavky na zahraničné aktivity – zahraničné služobné cesty RPP 631002 boli čerpané vo výške 1 113,98 €.

Neboli použité prostriedky, o ktoré bola rozpočtová organizácia oprávnená prekročiť limit výdavkov podľa § 23 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

6. PERSONÁLNE OTÁZKY

6.1 Pomerné rozdelenie miest jednotlivým registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami podľa čl. 28 Štatútu Ústredia EPS

Pomerné rozdelenie vytvorených miest duchovných
Ústredia EPS v OS SR a OZ SR jednotlivým RCNS, podľa čl. 28 Štatútu Ústredia, stav k 1.1.2021

	ECAV	Ústredie EPS	2
	Reformovaná kresťanská cirkev	OS SR	8
	Pravoslávna cirkev	MV SR	7
	Ostatné cirkvi a NS	ZVJS	6
		Finančná správa	1
		Celkom	24

% podiel v tabuľke vypočítaný na 24 vytvorených miest

RCNS	% podiel podľa čl.28 Štatútu Ústredia	Počet miest podľa % podielu pre jednotlivé cirkvi a NS	Počet obsadených miest v OS a OZ SR k 27.1.2020	Neobsadené miesta	Poznámka
Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku	49	11,76	10 z 12	2. mb Prešov AOS Liptovský Mikuláš	
Reformovaná kresťanská cirkev na SL	20	4,8	4 z 5	ZVJS ÚNVTOS Banská Bystrica	
Pravoslávna cirkev	15	3,6	3 z 3		
Evanjelická cirkev metodistická	2	0,46			
Cirkev bratská	2	0,46			
Bratská jednota baptistov	2	0,46	1 z 1		
Starokatolícka cirkev	2	0,46			
Cirkev československá husitská	2	0,46	1 z 1		
Cirkev adventistov siedmeho dňa	2	0,46			
Apoštolská cirkev	2	0,46	2 z 2		
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	2	0,46 — 3,84	ostatné RCNS celkom 4 zo 4		

6.2 Rozmiestnenie duchovných v Ústredí ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR

6.2.1. Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR

Štruktúra a pracovné miesta Ústredia sú stanovené tabuľkami počtov č. 100080. Tvoria ho dve miesta profesionálnych vojakov – vojenských duchovných a päť miest zamestnancov vo verejnom zámjme, v roku 2020 boli tabuľkové miesta obsadené takto:

Generálny duchovný / štatutár : **plk. ThDr. Marian Bodolló** - do 30.04.2020
plk. Mgr. Viktor Sabo - od 01.05.2020
Kancelár: **Mgr. Ján Ondrejčín** - do 30.04.2020
Ing. Mgr. Jaroslav Balocký - od 01.06.2020

Kancelária Ústredia:

Riaditeľ kancelárie – dekan: **kpt. ThDr. Dávid Vargaeštok**
Samostatný referent: **Miroslava Ivančová**

Správa Ústredia:

Riaditeľ správy : **Ing. Milan Gajdoš**
Odborný referent: **Filip Chyba**
Samostatný referent: **Ján Benka**

6.2.2. Úrad ekumenickej pastoračnej služby OS SR

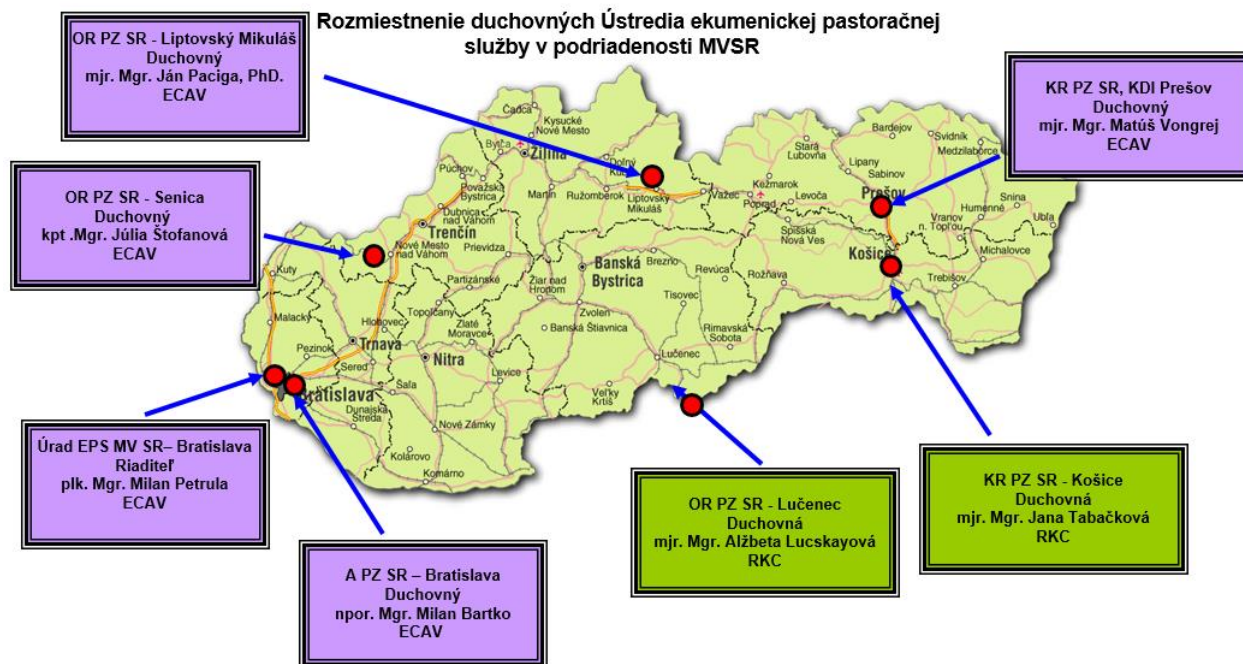

Celkový počet vytvorených miest duchovných v podriadenosti OS SR- 8/obs. 6

Neobsadená funkcia – Štábný kaplán 2.mb Prešov

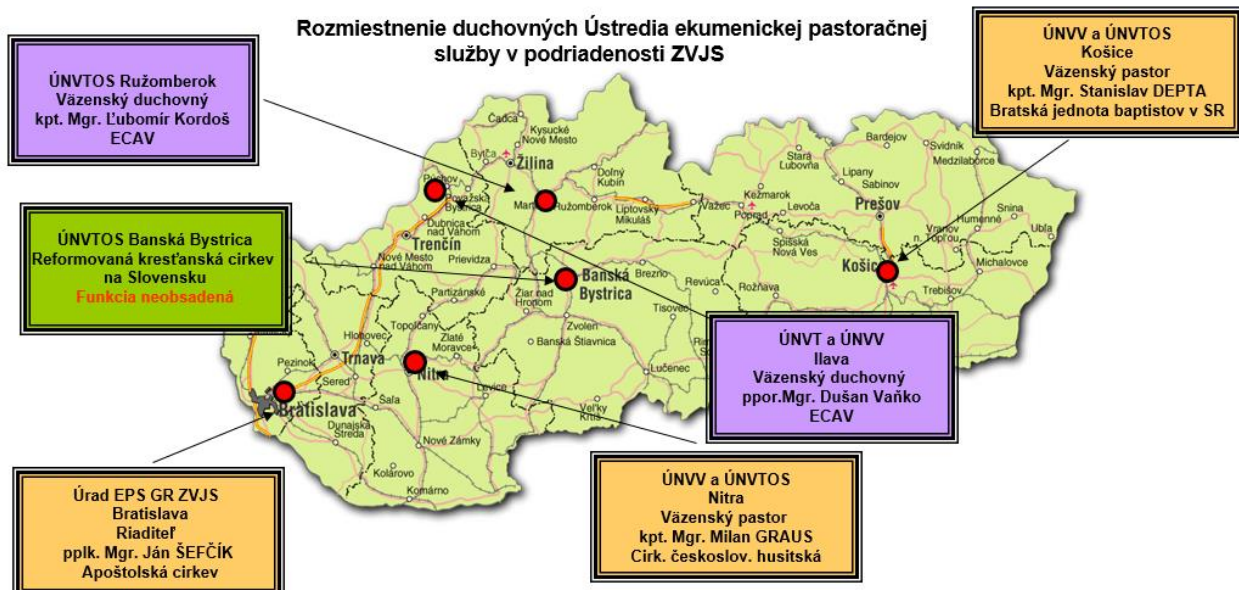
Neobsadená funkcia – Dekan AOS Liptovský Mikuláš

6.2.3. Úrad ekumenickej pastoračnej služby MV SR

Celkový počet vytvorených miest duchovných v podriadenosti MV SR:
7/obs.7

6.2.4. Úrad ekumenickej pastoračnej služby GR ZVJS

Celkový počet vytvorených miest duchovných v ZVJS: 6/obs. 5
Neobsadená funkcia – väzenský duchovný ÚNVTO Banská Bystrica

6.2.5. Referát ekumenickej pastoračnej služby vo Finančnej správe SR

Rozmiestnenie duchovných Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v podriadenosti Finančnej správy SR

Celkový počet vytvorených miest duchovných vo FS SR: 1/obs. 1

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Cieľ: Organizačne a metodicky riadiť ekumenickú pastoračnú službu v OS SR a OZ SR k poskytovaniu pastoračnej starostlivosti veriacim registrovaných cirkví a náboženských spoločností

Merateľný ukazovateľ naplnenia cieľa: Duchovno - pastoračné aktivity

Názov ukazovateľa	Typ	Merná jednotka		2020
Pastoračná činnosť	Výstup	Počet	Plán	2263
			Skut	5139
Duchovná obnova	Výstup	Počet	Plán	662
			Skut	120
Zabezpečenie pastoračnej činnosti v zahraničí - misia	Výstup	Počet	Plán	3
			Skut	1
Sociálna a charitatívna činnosť	Výstup	Počet	Plán	12
			Skut	28
Publikačná činnosť	Výstup	Počet	Plán	146
			Skut	189
Celkom	Výstup	Počet	Plán	3086
			Skut	5724

V roku 2020 oproti predchádzajúcemu roku došlo k miernemu poklesu v oblasti pastoračnej činnosti, ktorá zahŕňa liturgické úkony, vierouku, mravouku a pastoračné poradenstvo vykonávané duchovnými Ústredia EPS v OS SR a OZ SR, a to aj napriek zriadeniu duchovnej služby vo Finančnej správe SR. Celkový stav je ukazovateľom zapojenia duchovných do prednáškovej činnosti v rámci rôznych projektov a prezentácie duchovnej služby v silových zložkách štátu, stálym záujmom o liturgické úkony a aktívnu účasť duchovných v rámci rozličných pietnych a slávnostných zhromaždení, ako aj prípadov osobnej pastorácie v dôsledku rozličných nešťastí a tragédií. Požiadavky v tejto oblasti prichádzajú aj z civilnej oblasti, pričom táto služba v rámci vysielajúcich cirkví pomáha udržať odbornú spôsobilosť duchovných EPS. Dôvodom mierneho poklesu je pandemická situácia, ktorá nedovoľovala naplno rozvinúť činnosť pastoračnej služby.

Oblasť duchovnej obnovy zahŕňa účasť duchovných na duchovných cvičeniach, odborných zhromaždeniach, konferenciách a spoluorganizáciu cirkevných a kultúrnych podujatí. Duchovní majú povinnosť aspoň raz ročne sa zúčastniť doškolovacieho kurzu organizovaného vysielajúcou cirkvou, nakoľko pri výkone duchovenskej a pastoračnej služby sa duchovní majú riadiť vnútornými predpismi vysielajúcich cirkví, a tieto príležitosti slúžia tomuto účelu a prispievajú udržaniu dobrého kontaktu s vysielajúcou cirkvou. V uplynulom roku došlo k poklesu takýchto účasť na aktivitách z pandemických dôvodov, čo sa prejavilo na všetkých úrovniach a podujatia spoločenského života.

Znížil sa aj počet organizovaných stretnutí - detských táborov a rodinných stretnutí, i všetkých aktivít zamerané na sociálno-diakonickú činnosť.

Aj keď došlo k obmedzeniu mnohých aktivít z dôvodu obmedzení, duchovní sa snažili využívať virtuálny priestor k službe, čo vidieť i na náraste publikačnej činnosti, ktorá zaznamenala oproti minulému roku nárast a prekročenie plánu.

Celkovo možno zhodnotiť, že celkové množstvo aktivít stále výrazne prevyšuje plánovaný počet, čo znamená, že duchovní EPS majú stabilné miesto v rámci jednotlivých rezortov a ich služba je prijímaná, podporovaná i vyžadovaná.

Záver: Cieľ bol splnený.

7.2. V programe 05TOB Oficiálna rozvojová pomoc

Cieľ Poskytnúť ODA v krajinách pôsobenia OS SR v operáciách a misiách MKM, formou realizácie rozvojových projektov alebo humanitárnej pomoci.

Merateľný ukazovateľ:

Názov ukazovateľa	Typ	MJ	Hodnota	R-2	R-1	R
				2018	2019	2020
Realizácia rozvojových projektov alebo humanitárnej pomoci	Výsledok	Počet	Plánovaná	áno	áno	áno
			Skutočná	áno	áno	áno

Finančné hodnotenie podprogramu O5TOB k 31.12.2020:

Schválený rozpočet:	10 000,00 €	Čerpanie k 31.12.2020	59 997,47 €
Schválený rozpočet KoMO:	10 000,00 €	% čerpania k schválenému rozpočtu:	599,97 %
Upravený rozpočet:	60 000,00 €	% čerpania k upravenému rozpočtu:	99,99 %

Záver: Cieľ je splnený.**Vecné hodnotenie:**

V súlade s mechanizmom humanitárnej pomoci SR do zahraničia (Uznesenie vlády SR č. 310 z 12.6.2006) boli s použitím prostriedkov O5TOB k 31.12.2020 uskutočnené tri humanitárne pomoci SR do Grécka, Albánska a Libanonu a príprava HA pre Bosnu a Hercegovinu, ktorá vzhľadom k opatreniam COVID – 19 nebola do termínu monitorovania uskutočnená.

GRÉCKO – celková združená HA v hodnote 61 261,82 eur, z *toho náklady na materiálnu humanitárnu pomoc z prostriedkov O5TOB rozpočtu 2020 – 6 930,- eur.*

Grécka vláda oficiálne dňa 02. marca 2020 požiadala EÚ o aktiváciu Mechanizmu civilnej ochrany a materiálnu humanitárnu pomoc pre migrantov, ktorí sa nachádzali na území Grécka. Na základe predbežného súhlasného stanoviska Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, bola zvolaná koordinačná porada v súlade s uznesením vlády SR č. 310/2006 k mechanizmu poskytovania humanitárnej pomoci Slovenskej republiky do zahraničia. Pre migrantov v Grécku Ministerstvo vnútra SR zo svojich zásob vyčlenilo humanitárny materiál zložený zo stanov, spacích vakov, chemických toaliet, plášteniek do dažďa, uterákov v hodnote 54 331,82 eur, Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch SR prispelo k slovenskej pomoci požadovanými lekárničkami v hodnote 6 930,00 eur. Doprava slovenskej pomoci bola uskutočnená jedným kamiónom a sprievodným vozidlom z Bratislavy do Centrálného skladu hasičov Mandra v Grécku. Odovzdanie slovenskej pomoci v Grécku zabezpečilo Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR dňa 12.3.2020. Náklady na prepravu humanitárnej pomoci SR do Grécka uhradilo Ministerstvo vnútra SR zo svojho rozpočtu.

<https://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=slovensko-je-pripravene-pomoc-grecku-s-riesenim-migracnej-krizy>

ALBÁNSKO – celková združená HA v hodnote 60 000,- eur z *prostriedkov O5TOB rozpočtu 2020 – 2 310,- eur.*

26. novembra 2019 o 03:54 miestneho času zasiahlo zemetrasenie kraj Durrës v Albánsku. Ministerstvo obrany Albánska 28. novembra 2019 požiadalo o pomoc EÚ. Na základe informácií z DG ECHO v Bruseli a súhlasu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR bola zvolaná koordinačná porada v súlade s uznesením vlády SR č. 310/2006 k mechanizmu poskytovania humanitárnej pomoci Slovenskej republiky do zahraničia. Ministerstvo vnútra SR zo svojich zásob vyčlenilo humanitárny materiál zložený z postelí, prikrývok, spacích vakov, elektrocentrál a čerpadiel. Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v Ozbrojených silách a

ozbrojených zboroch SR prispelo k slovenskej pomoci požadovanými lekárničkami (500 ks) v hodnote 2 310,- eur. Doprava materiálnej humanitárnej pomoci SR bola realizovaná cestnou nákladnou automobilovou dopravou z Bratislavy 06. decembra 2019. Odovzdanie pomoci prebehlo v sklade Generálneho riaditeľstva rezerv Albánska blízko Tirany 09. decembra 2019. predmetné bolo vyhodnotené v monitorovaní ku dňu 31.12.2019. Úhrada Fa za lekárničky prebehla v mesiaci 1/2020.

https://www.mzv.sk/aktuality/vsetky_spravy/-/asset_publisher/Rp2fPY0svzsu/content/materialna-humanitarna-pomoc-slovenska-pre-zemetrasenim-postihnute-albansko?p_p_auth=inZcax4R

LIBANON - z prostriedkov 05T0B rozpočtu 2020 – 48 264,21 eur.

V reakcii na žiadosť o rozsiahlu materiálnu humanitárnu pomoc Libanonu, ktorého hlavné mesto Bejrút dňa 4. 8. 2020 zasiahol a z veľkej časti zničil výbuch skladu s dusičnanom amónnym a ktorú Libanon uplatnil na členské štáty mechanizmu Únie na úseku civilnej ochrany a teda aj na Slovenskú republiku prostredníctvom Communication and Information System CECIS, Sekcia krízového riadenia v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí, Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstvom obrany (v zastúpení Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR) a ďalšími aktérmi pripravila a dňa 11.8.2020 odoslala zásielku materiálnej humanitárnej pomoci pozostávajúcu z liekov, obväzového materiálu a ďalšieho zdravotníckeho materiálu ako sú teplomery a rukavice. Celkovo išlo o 36 položiek v baleniach po desiatkach až tisíckach kusov uložených na 5 - 6 paletách so štandardnými rozmermi 120x80x150 cm o celkovej váhe zásielky 1719,7 kg v hodnote 48 264,21 eur z prostriedkov programu 05T0B. Ďalej bolo poskytnuté 100 kg obväzového materiálu z Vysokkej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety a cca 2 tony potravinovej pomoci, ktorú poskytol Človek v ohrození. Prevoz materiálnej humanitárnej pomoci do Bejrútu bol realizovaný za využitia leteckého prostriedku Leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

<https://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=do-libanonu-sme-poslali-humanitarnu-pomoc>

SEVERNÉ MACEDÓNSKO – celková združená humanitárna pomoc vo výške viac ako 204 tis. eur, z prostriedkov 05T0B rozpočtu 2020 – 550,- eur

Severné Macedónsko prostredníctvom DG ECHO z Bruselu požiadalo o materiálnu humanitárnu pomoc, asistenciu EÚ a aktiváciu Mechanizmu civilnej ochrany EÚ, vo väzbe na ochorenie obyvateľov Severného Macedónska na COVID - 19. Poskytnutý materiál v celkovej hodnote vyše 204-tisíc eur zahŕňa 20-tisíc chirurgických masiek, 15 veľkokapacitných stanov, 5 elektrocentrál, 180 prikrývok, 100 hygienických balíčkov, 10 300 respirátorov typu FFP3 a 6 210 respirátorov typu FFP2. Humanitárna pomoc bola zo Slovenska vypravená dňa 9.10.2020. Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v Ozbroyených silách a ozbrojených zboroch SR prispelo k slovenskej pomoci požadovanými hygienickými balíčkami (100 ks) v hodnote 550,- eur.

https://www.mzv.sk/aktuality/vsetky_spravy/-/asset_publisher/Rp2fPY0svzsu/content/slovensko-poskytlo-severnemu-macedonsku-humanitarnu-pomoc-na-boj-proti-pandemii?p_p_auth=G4IXEvTo&_101_INSTANCE_Rp2fPY0svzsu_redirect=%2F

Nerealizovaná HA

BOSNA A HERCEGOVINA – príprava humanitárnej pomoci SR, nebola do 31.12.2021 realizovaná z dôvodov opatrení Covid-19. Z prostriedkov 05T0B rozpočtu 2020 – (250 hyg. Balíčkov) 1 375,- eur.

Na základe doručených žiadostí o materiálnu humanitárnu pomoc z Bosny a Hercegoviny z miest, kde pôsobia OS SR na Centrálnom monitorovacom a riadiacom stredisku sekcie krízového riadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sme začiatkom februára 2020 zahájili v súčinnosti so SLOVCON BaH prípravu HA pre sústredených utečencov v BAH v lokalite Blažuj (prostredníctvom Červeného kríža organizácie Municipality Iidza), materiálnu pomoc pre ČK Ruda, ČK Trnovo a ČK Kalinovo. Dňa 25.2.2020 bola zvolaná koordinačná porada v súlade s uznesením vlády SR č. 310/2006 k mechanizmu poskytovania humanitárnej pomoci Slovenskej republiky do zahraničia. Príprava materiálneho zabezpečenia HA pre BaH prebehla, boli obstarané hygienické balíčky 350 ks v sume 1 925,- eur z prostriedkov 05T0B, z toho sa použili 100 ks balíčkov pre riešenie ad-hoc situácie v Severnom Macedónsku.

Za nevyčerpaný zostatok rozpočtových prostriedkov ku koncu roka 2020, boli obstarané lekárnicky vo výške 570,79 eur na pripravovanú humanitárnu pomoc do miest pôsobenia OS SR do Bosny a Hercegoviny v roku 2021.

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA V DANOM ROKU

a) Zdroje a ich štruktúra, ktoré boli využité pre činnosť organizácie

Pre zabezpečenie režijných nákladov Ústredia (mzdy, odvody, tovary a služby, transfery) boli využité rozpočtové prostriedky z rozpočtovej kapitoly MO SR.

b) Vlastné hodnotenie dosiahnutých výsledkov

Ústredie plní úlohy v požadovanom rozsahu a kvalite.

c) Vplyv vonkajších podmienok

Vzhľadom k charakteru hlavnej činnosti Ústredia ktorá spočíva v poskytovaní pastoračnej starostlivosti veriacim 11 registrovaných cirkví a náboženských spoločností (podrobnejšie v bode 1.3.) v štyroch rezortoch v ktorých sú vytvorené miesta duchovných, je vplyv a spolupráca s danými cirkvami a ústrednými orgánmi štátnej správy podstatná.

d) Podpora činností, metód a postupov

Ústredie je organizáciou, ktorá sa svojou činnosťou v rezortoch Ministerstva obrany, vnútra, spravodlivosti zúčastňuje naprehodnocovaní ľudských postojov a konaní tak, aby boli zachované a posilňované predpoklady pre kultúrny a morálny rozvoj príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov.

e) Potreba zmeny - časový a vecný harmonogram

V spolupráci s Ekumenickou radou cirkví v Slovenskej republike pripraviť v roku 2021 Koncepciu rozvoja ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR pre jednotlivé rezorty.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

- **občania SR, príslušníci a zamestnanci OS, alebo OZ SR** (*profesionálni vojaci a vojaci prípravnej služby a ich rodinní príslušníci, policajti, príslušníci ZVJS, zamestnanci v štátnej službe a zamestnanci vo výkone verejného záujmu rezortu ministerstva obrany a vnútra, bývalí zamestnanci, vojnoví veteráni, ich manželia/ky a deti vrátane rodinných príslušníkov*),
- **rezort Ministerstva obrany SR** – ústredný orgán štátnej správy, Ozbrojené sily SR, Generálny štáb Ozbrojených síl SR,
- **rezort Ministerstva vnútra SR** – ústredný orgán štátnej správy, Policajný zbor SR, Prezídium PZ SR, Slovenská informačná služba, Hasičský záchranný zbor, Horská záchranná služba,
- **rezort Ministerstva spravodlivosti SR** – ústredný orgán štátnej správy, Generálne riaditeľstvo ZVJS, Ústavy na výkon väzby, Ústavy na výkon trestu odňatia slobody, Generálna prokuratúra, Hlavná vojenská prokuratúra, Vojenské obvodné prokuratúry,
- **rezort Ministerstva kultúry SR** – ústredný orgán štátnej správy, Ústav pre vzťahy štátu a cirkví,
- **rezort Ministerstva zahraničných vecí SR** – ústredný orgán štátnej správy,
- **Kancelária prezidenta SR** – Vojenská kancelária prezidenta SR,
- **Úrad vlády SR** – ústredný orgán štátnej správy, Ústav pre vzťahy štátu a cirkví,
- **Finančná správa** - Finančné riaditeľstvo SR, colné úrady, daňové úrady a Kriminálny úrad finančnej správy,
- **Ekumenická rada cirkví na Slovensku** – spoločenstvo 11 registrovaných cirkví a náboženských spoločností zúčastnených na dohode,
- **Sociálne poisťovne, zdravotné poisťovne**

Primárny výstup z činnosti Ústredia je poskytovanie pastoračnej starostlivosti veriacim registrovaných cirkví a náboženských spoločností zúčastnených na Dohode medzi Slovenskou republikou a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami o výkone pastoračnej služby ich veriacich v Ozbrojených silách a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky vo všetkých jej formách.

Sekundárnym výstupom sú odborné stanoviská a podkladové materiály, návrhy príhovorov a prejavov, podklady k tvorbe symboliky OS a OZ SR, publikačná činnosť, štatistické informácie, odborné poradenstvo, referáty, prednášky, linka dôvery, samotná pomoc ľuďom postihnutým mimoriadnymi udalosťami a iné druhy výstupov na podporu humanizácie spoločnosti, OS a OZ SR, vzdelávania a výchovy.

10. ORGANIZAČNÉ POKYNY PRI PRÍPRAVE VÝROČNÝCH SPRÁV

Výročná správa za rok 2020 bude zverejnená:

- na internetovej stránke Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR www.ustreps.sk,
- na internetovej stránke MO SR www.mosr.sk,
- na internetovej stránke Úradu vlády SR www.uvsr.sk

Verejný odpočet za rok 2020 sa uskutoční dňa 12.5.2021 o 10:00 hod. v priestoroch spoločnej zasadacej miestnosti – prízemie vpravo, Za kasárňou 3, 832 47 Bratislava III.

V Bratislave 30. apríla 2021

plk. Mgr. Viktor SABO
generálny duchovný
v.r.